

Tid: kl. 08:30-17:00

Plats: 5-6 november 2024 Hörsalen/Styrelserummet

Ordförande

Bengt Bergqvist (S)

Ledamöter

Gunnel Persson Westin (S)

Jakob Eiserman (S)

Malin Bergqvist (S)

Elin Hoffner (V)

Marie Svensson (V)

Lars-Erik Olofsson (KD), vice ordförande

Robert Hamberg (M), 2:e vice ordförande

Björn Hammarberg (M)

Jörgen Larsson (C)

Ronny Karlsson (SD)

Ted Michael Länsberg (SD)

Conny Wahlström (MP)

Ersättare

Christer Nordqvist (S)

Elvira Broddesson Ericsson (S)

Jonas Andersson (S)

Katarina Nyberg Finn (S)

Jan Lehmann (V)

Stefan Nilsson (KD)

Margareta Mahmoud Persson (KD)

Jennie Klaesson (M)

Fredrik Fagerholm (M)

Urban Hansson Brusewitz (-)

Magnus Rönnerfjäll (C)

Annika Lindström (C)

Anette Rangdag (SD)

1. Program regionstyrelsen 5-6 november 2024

Beslutsunderlag

- Program för styrelsen 5-6 november 2024 NY
- Masskadeövning VEGA 2024
- Lägesbild Covid-19 och influensa 4 nov 2024 (Annika Ersson)
- Vaccinationer höst 2024 (Anna Ericsson)
- Utveckling och digitalisering (Johannes Hörnberg)
- Robotisering av bidragshandläggning sjukresor (Martin Rosén)
- Invånarmedverkan (Daniel Nilsson)
- Månadsrapport september 2024 RS o Borgensförbindelse Kommuninvest (Jennie Eriksson o Per Sundbrandt)
- Allmänna barn och ungdomstandvården 2025 (Anna Hellenberg, Anita Ternvall)
- Uppföljning Arbetsmiljö SAM (Sara Lundström, Malin Bergstrand Edfeldt)
- Uppföljning fastighet 2024
- CEMR-deklarationen (Eva Westman Magnusson)
- Svar på remiss Riksavtal för utomlänsvård (Sara Häggström)
- Remissvar Nationella vårdkompetensrådets 25 förslag (Anders Bylander)
- Svar på remiss Nätt och jämnt Ny Utjämning (Annika Jonsson)

2. Regiondirektörens rapport 2024 (RS/2/2024)

Ärendebeskrivning

- Aktuella frågor – utvärdering VEGA
- Plan för influensa- och covidvaccinering
- Utveckling och digitalisering framåt
- Projekt robotisering av bidragshandläggning sjukresor
- Utredning invånarmedverkan

Förslag till beslut

Regionstyrelsen har tagit del av rapporten och lägger den till handlingarna.

3. Månadsrapport september 2024 (RS/3/2024)

Ärendebeskrivning

En månadsrapport för september 2024 har upprättats. Rapporten visar följande:

Region Jämtland Härjedalens ackumulerade verksamhetsresultat till och med september 2024 var negativt och uppgick till minus 239 miljoner kronor, vilket var 228 miljoner kronor sämre än budget.

Resultat efter finansiella poster var 63 miljoner kronor sämre än budget och uppgick till minus 243 miljoner kronor. Finansiella poster inkluderar 187 miljoner kronor vinster i värdepappersportföljen, vilket inte är budgeterat. 166 miljoner kronor av dessa vinster är orealiserade och att betrakta som osäkert då marknadsvärdet förändras löpande under året.

Helårsprognosen efter september kvarstår vid minus 500 miljoner kronor, vilket är

en försämring mot budget med 200 miljoner kronor. Det är främst verksamhetens kostnader avseende personalkostnader och kostnader för inhyrd bemanning samt IT- och licensavgifter som avviker kraftigt från budget.

Nettokostnadsutvecklingen ackumulerat till och med september 2024 uppgår till en ökning med 7,2 procent, 370 miljoner kronor högre än föregående år.

Verksamhetens intäkter var 43 miljoner kronor lägre jämfört med föregående år vilket främst beror på riktade statsbidrag och bidrag som var lägre med 93 miljoner kronor. Avseende försäljning och avgifter har dessa ökat med 44 miljoner kronor, 7,5 procent, vilket är hänförligt både till volym- och prisökning.

Bruttokostnaderna var 263 miljoner kronor högre jämfört med föregående år vilket motsvarar 5,1 procent och visar en fortsatt nedåtgående trend i kostnadsökningstakten under året. Personalkostnaderna exklusive pensioner har ökat med 164 miljoner kronor, motsvarande 8,2 procent. I ökningen inryms både ökat antal anställda som särskilda satsningar från tidigare år för sjuksköterskor, läkare och undersköterskor för att nå marknadsmässiga löner i arbetet med att rekrytera egen personal. Pensionskostnaderna var 111 miljoner kronor högre än föregående år, motsvarande 26,3 procent. Denna höga ökning är främst hänförlig till inflations-påverkan i pensionsavsättningar men även det nya förmånsavtalet och löneökningar.

Köpt riks- och regionvård har minskat med 9 miljoner kronor, Läkemedel är 27 miljoner kronor högre efter att eftersläpande läkemedelsrabatter har räknats in. Sjukvårdsmaterial har ökat med 14 miljoner kronor.

Kostnad för inhyrd bemanning har minskat med 61 miljoner kronor och uppgick till 205 miljoner kronor totalt. Från och med juni 2024 är årets totalkostnad för inhyrd bemanning lägre än 2023. Köp av verksamhet är 26 miljoner kronor högre i år, vilket fördelar sig på kostnader för köpt kollektivtrafik samt ersättningar inom hälsoval och privata vårdgivare.

Förslag till åtgärder och aktiviteter för att minska kostnaderna för 2024 och framåt har tagits fram och arbetet pågår. Under början av 2024 startade särskild ledning ekonomi för att få till ett trendbrott i kostnadsutvecklingen och skynda på åtgärder. Kostnadsminskning är synbar avseende de åtgärder som följs upp, men är inte tillräcklig för att möta det underskott som prognosticeras.

Likviditeten har under året förbättrats med 103,4 miljoner kronor till och med september. En nyupplåning gjordes i januari på 100 miljoner kronor vilket förstärkte likviditeten. Den totala skulden till Kommuninvest uppgår därefter till 190 miljoner kronor. Under februari och mars förstärktes likviditeten även genom riktade statsbidrag med cirka 130 miljoner kronor. Under juni månad förstärktes likviditeten då sektorsbidraget betalades ut vilket uppgick till 83 miljoner kronor.

Prognosen innefattar att hela investeringsutrymmet används och att det avsätts 100 miljoner kronor till pensionsmedelsförvaltningen enligt regionplan. Det

prognostiserade negativa resultatet och investeringsvolymerna kommer påverka likviditeten negativt under resten av året och ytterligare belåning kan bli nödvändig i början av 2025.

En utökad betalningsberedskap finns i form av checkräkningskredit vilken uppgår till 145 miljoner kronor.

Antal anställda har fortsatt öka och är per september sammantaget 165 fler anställningar i år än september föregående år.

En fördjupad rapport för styrelsens förvaltningsområde har upprättats. Styrelsen har efter september en negativ avvikelse mot budget med 118 miljoner kronor, vilket främst beror på högre personalkostnader och IT-kostnader.

Förslag till beslut

1. Månadsrapport september 2024 för Region Jämtland Härjedalen godkänns.
2. Månadsrapport september 2024 för Regionstyrelsens förvaltningsområde godkänns.

Expedieras till

Ekonomidirektör

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - månadsrapport september 2024
- Månadsrapport september 2024 Region Jämtland Härjedalen
- Månadsrapport september 2024 Regionstyrelsen

4. **Regionstyrelsens uppföljningar och fördjupningar 2024 (RS/96/2024)** **Ärendebeskrivning**

Regionstyrelsen ska uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på regionens utveckling och ekonomiska ställning. Detta gör styrelsen bland annat genom ordinarie uppföljningsrapporter och redovisningar samt genom särskilda uppföljningar av vissa områden. Vilka områden det är och på vilket sammanträde de ska följas upp anges i en uppföljningsplan som återfinns i regionstyrelsens årliga verksamhetsplan. Enligt 2024 års uppföljningsplan ska styrelsen 5-6 november följa upp följande områden:

- Arbetsmiljö och hälsa (muntligt)
- Fastighet (muntligt)

Uppföljningen redovisas muntligt och presentationen läggs ut som bilaga under sammanträdet.

Förslag till beslut

Regionstyrelsens uppföljning om arbetsmiljö och hälsa samt fastighetsfrågor godkänns.

Expedieras till
HR-direktör
Fastighetschef

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Regionstyrelsens uppföljningar och fördjupningar 2024

5. **Reglemente för samiskt samråd (RS/642/2024)**

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen har sedan 2019 ett samiskt samråd. Övergripande syfte med rådet är att bereda samisk befolkning möjlighet till inflytande i frågor som berör dem. Mer specifikt är samrådet ett forum där samerna har möjlighet att framföra synpunkter på Region Jämtland Härjedalens olika verksamheter, samt föreslå förändringar och förbättringar i frågor som har aktualitet för gruppen.

Inrättandet av rådet har sin bakgrund i att Region Jämtland Härjedalen är enligt lag (SFS 2009:724) skyldig att ”ge [samerna] möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt samråda med [samerna] i sådana frågor”. Samrådet ska ske genom vad som i lagen betecknas som ”strukturerad dialog” med syftet att regionen ska kunna ”beakta [samernas] synpunkter och behov” i beslutsfattandet.

I samband med att rådet bildades så togs det fram ett reglemente som beslutades på tjänstepersonnivå.

Under året har det samiska samrådet haft diskussion kring rådets funktion, arbetsformer och möjligheten för samer att delta. Samrådet ser ett behov av att reglementet ses över och att det sedan beslutas på politisk nivå.

Utifrån den utveckling som skett senaste åren där regionerna nu omfattas av konsultationsordningen finns även utifrån det perspektivet ett behov av att se över reglementet för det samiska samrådet.

Vidare pågår just nu en översyn av flera andra råd som regionen har och det kommer att starta upp en översyn av den politiska organisationen inför ny mandatperiod. Vilket innebär att denna översyn då också kan nyttja en del av det arbete som sker kopplat till övriga översyner.

Utifrån att övriga reglementen för de råd som regionen har är beredda och beslutade på politisk nivå samt utifrån att det är 5 år sedan nuvarande råd inrättades så föreslår förvaltningen att det tas fram ett nytt reglemente och att det beslutas av regionstyrelsen. Uppdraget kommer att återredovisas till regionstyrelsen under 2025.

Förslag till beslut

Regiondirektören får i uppdrag att ta fram ett reglemente för det samiska samrådet.

Expedieras till

Chef för hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen
Chef för folkhälsoenheten

Strateg minoritetsfrågor
Samiska samrådet

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Reglemente för samiskt samråd

6. **Regulatoriskt ansvarig person för MDR i Region JämtlandHärjedalen** (RS/476/2022)

Ärendebeskrivning

I EU-förordning (2017/745) om medicintekniska produkter (MDR) framgår att varje organisation som lever upp till tillverkarkraven i Artikel 15 ska ha en regulatoriskt ansvarig person, PRRC, som ansvarar för att regelverket efterlevs. Denna person ska även vara Läkemedelsverkets kontaktperson vid frågor, rapportering av olyckor och tillbud samt tillse att inspektioner, av specialanpassade produkter som tillverkas inom organisationen, genomförs.

MDR ställer krav på att rollen måste finnas. Då rollen varit vakant en tid och det tagit tid att rekrytera en ny ordinarie regulatoriskt ansvarig person har tillförordnade personen Kenneth Larsson, avdelning medicinsk teknik, haft ansvaret.

Från 1 januari 2025 innehar Utveckling och digitalisering., där Medicinsk teknik ingår, det övergripande ansvaret att ha medarbetare med kompetens som uppfyller kraven i MDR - Artikel 15. Nu har en rekrytering gjorts och Anna Häggström, utvecklingsstrateg/medicinteknisk säkerhetsansvarig, föreslås att utses som Region Jämtland Härjedalens ordinarie regulatoriskt ansvariga person, PRRC, för MDR. Kenneth Larsson kvarstår som tillförordnade regulatoriskt ansvariga person till 2025-01-14.

Förslag till beslut

Anna Häggström, Utveckling och digitalisering, utnämns till Region Jämtland Härjedalens regulatoriskt ansvariga person, PRRC, för MDR från och med 2025-01-15.

Expedieras till

Utvecklings- och digitaliseringsdirektör
Regulatoriskt ansvarig person, PRRC
Tf PRRC
MTA
Utvecklingsstrateg Hospa

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Utse regulatorisk ansvarig person (PRRC)

7. **Hantering av raderade mail och filer i Outlook (RS/592/2024)**

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen använder sedan 2018 Microsoft 365, M365, med funktionerna Outlook för e-post, Teams för kommunikation, delning av dokument,

möjlighet till chat och onlinemöten, OneDrive för personlig lagring av filer och OneNote för anteckningar.

Vid införandet 2018 valde regionen att sätta en policy, litigation hold, i Outlook som innebär att den e-post, dokument och filer som medarbetare har valt att gallra och därmed har flyttat till papperskorgen, ligger kvar i papperskorgen i ca 1 år. Policyn slår inte på information i Teams, OneDrive eller OneNote.?

Policyn är tänkt att användas vid en eventuell rättstvist. I USA har domstolspraxis etablerat tanken att visst material ska bevaras redan från den stunden när en part förväntar sig att det kan uppstå en rättstvist. Då måste den parten lägga sina ordinarie rutiner åt sidan och sätta in en litigation hold, för att se till att relevant information sparas. Någon motsvarande regel finns inte i svensk rätt.

Om regionen fortsätter att använda litigation hold lagras e-post som medarbetare redan har gallrat. Bland den gallrade e-posten kan t.ex. e-post med känsliga uppgifter, som inte ska lagras i Outlook, eller privat e-post som har skickats till medarbetarens regionadress finnas.

Denna policy påverkar även när anställning upphör inom regionen. När kontot för M365 tas bort efter 7 dagar, gallras e-post, dokument och filer i Outlook först efter ytterligare ca 1 år.

Parallellt med detta ärende hanteras dokumenthanteringsplanen för allmän administration, dnr RS/590/2024. Vid en förändring av policyn för litigation hold, behöver även dokumenthanteringsplanen uppdateras med nya tidsfrister för gallring. Beslut om eventuell förändring av dokumenthanteringsplanen får fattas på delegation, och behandlas då efter att regionstyrelsen fattat beslut om policyn för litigation hold.

Förslag till beslut

Policy litigation hold tas bort.

Expedieras till

Magnus Lenz, Enhetschef Informationsförvaltningsenheten och Objektägare M365
Karl-Johan Lindgren, regionjurist
Maria Walther, Regionarkivarie
Carina Söderberg, Förvaltningsledare M365
Michael Stoll, Objektspecialist M365

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Hantering av raderade mail och filer i Outlook

8. **Komplettering/justering Förfrågningsunderlag Hälsoval 2025** (RS/102/2024)

Ärendebeskrivning

Regionfullmäktige fattade 19 juni 2024, § 75, beslut om att anta förfrågningsunderlag för Hälsoval Region Jämtland Härjedalen 2025.

Regionstyrelsen fick samtidigt i uppdrag att fastställa eventuella kompletteringar och justeringar vid sitt sammanträde i november.

Vid sammanträdet i juni saknades information om uppräknings inom hälsovalet varför kapitel 5 om ersättning inför 2025 kompletteras. Uppräkning enligt LPIK är 3,2 %. Vidare föreslås ett tillägg i kapitel 3.13 avseende utveckling 2025.

Från 2025 föreslås att den regiondrivna primärvården vid start av ny vårdenhets inte längre tecknar överenskommelse med hälsovalet varför detta stryks i kapitlet Definitioner. Uppdraget för den regiondrivna primärvården kvarstår enligt förfrågningsunderlaget liksom ansökningsförfarande och beslutsfattande.

Föreslagna ändringar redovisas i ett beslutsunderlag.

Regionstyrelsen fattade den 27 augusti 2024 beslut om att erbjuda alla gravida enligt nationella riktlinjer screening för fetalt RhD och RhD-profylax i graviditetsvecka 27 – 30 rutinmässigt i de fall kvinnan är Rh-negativ och bär ett Rh-positivt barn.

I beslutet framkommer att budgetram för hälsoval utökas med 175 tkr som omdisponeras inom Regionstyrelsens budgetram 2025 vilket beslutats i samband Regionstyrelsens plan 2025 (RS/421/2024).

Förslag till beslut

Komplettering/justering i förfrågningsunderlag för Hälsoval Region Jämtland Härjedalen 2025 enligt beslutsunderlag antas.

Expedieras till

Beställarchef
Beställare Lotta Hagberg
Divisionschef Nära Vård

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Komplettering Förfrågningsunderlag Hälsoval 2025
- Bilaga Förslag till kompletteringar Förfrågningsunderlag Hälsoval 2025

9. **Komplettering Vårdval Medicinsk fotvård 2025 (RS/103/2024)**

Ärendebeskrivning

Regionfullmäktige beslutade den 19 juni 2024 § 76 om innehåll i uppdraget för Vårdval medicinsk fotvård 2025. Regionstyrelsen fick i uppdrag att fatta beslut om eventuella kompletteringar och justeringar vid sammanträdet i november 2024.

Då procentsatsen för uppräknings inte var fastställd i juni föreslås en höjning av ersättning enligt beslutad LPIK med 3,2%, vilket resulterar i en ersättning per utförd behandling med 722 kronor.

Förslag till beslut

Föreslagen ersättning med 722 kronor per utförd behandling till vårdgivare inom Vårdval medicinsk fotvård 2025 godkänns.

Expedieras till

Beställarchef

Beslutsunderlag

- Komplettering Vårdval Medicinsk fotvård 2025

10. **Extraersättning till medarbetare inom förvaltningsområde Hälso- och sjukvård (RS/191/2023)**

Ärendebeskrivning

Efter att först haft en provperiod och senare en beslutad hantering gällande fram till 2025-01-31 gällande extraersättningar utvärderas nu kostnad samt praktisk hantering av regelverket kopplat till extraersättningar inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Inför sommaren 2024 fattades ett antal kompletterande beslut för att utöka användandet av detta regelverk under en begränsad period. Det hade sin grund dels i pågående avtalskonflikt som begränsade möjligheten för medarbetare att arbeta övertid, dels ikraftträdandet av det nationella hyravtalet med ny hanteringsprocess samt vikande svar på avrop. Möjligheten att ta del av ersättningarna i regelverket utökades på olika sätt till grupperna pensionärer, föräldralediga men även timanställda och chefer med möjlighet att arbeta kliniskt i verksamheten. Det fattades även ett beslut om att utomlänsanställda via erbjudande kunde ta del av liknande ersättningar som egen personal.

Fortsatt ska begäran om möjligheten att använda extraersättningar inbegripa att alla andra möjliga åtgärder beaktats. Sådana kan vara säkerställande av att ledighetsuttag inte sker i större omfattning än nödvändigt, att schemaändring sker så att vakanta arbetspass fördelas jämnt över schemaperioden och att aktiva ställningstaganden om avropande av inhyrd personal görs. Begäran beviljas av Hälso- och sjukvårdsdirektör med restriktivitet utifrån övergripande ekonomiskt läge.

Kostnadsuppföljningen har varit mer tillfredsställande 2023 och 2024 då tiden kunnat registreras direkt i systemet och utbetalning med endast en månads eftersläp likt andra timersättningar. Det har även gått att erhålla jämförbara data mot föregående år. Konstruktionen att ersättningen grundar sig på individens grundlön har också ansetts rimlig och stämmer bra överens med andra ersättningar som utges för annan arbetad tid exempelvis övertid. Hälso- och sjukvårdens verksamheter har uttryckt sig positivt kring möjligheten det här ger för dem att själva kunna styra när behovet av extraersättningar är som störst utifrån sina specifika förutsättningar och på så sätt kontrollera kostnaderna.

Under perioden jun – aug 2024 har kostnaderna för extra ersättningar inklusive

kostnader för de kompletterande beslut som fattades innan sommaren ökat jämfört med föregående år. 2023 landade den totala kostnaden för sommaren på ca 26 miljoner, sommaren 2024 har kostnaderna uppgått till ca 33,5 miljoner (möjligt med något mindre eftersläp). Det är en skillnad på ca 7,6 miljoner mer för sommaren 2024 jämfört med 2023. Verksamheten har ökat inom samtliga lönearter, störst skillnad är det på lönearter för extrapass förutom storhelg, pensionärer, samt ersättningar till chefer som arbetat kliniskt. Vi kan se att hyrbemanningen minskat avsevärt, till stor del kopplat till att verksamheterna inte fått svar på avrop i den utsträckning de önskat, detta har också bidragit till att kostnaderna för extraersättningarna totalt sett ökat samtidigt som kostnad för hyrbemanning minskat. Under första delen av 2024 kan kostnaden ha dämpats något av pågående konflikt med vårdförbundet som gjorde möjligheten att använda regelverket väldigt begränsad för grupper tillhörande det avtalsområdet.

Viktigt att beakta gällande kostnad för extraersättningar under sommaren är att den avtalsrörelse som drog ut på tiden även påverkade årets lönerevision för det berörda avtalsområdet. Det innebär att kostnader för retroaktiva löner ytterligare kommer att öka kostnaderna vid utbetalning i november. Den större delen av kostnaden har betalats ut enligt rutin men total kostnad för extraersättningar går därför att sammanställa först vid årsbokslutet.

En utförligare uppföljning kommer utföras för att säkerställa att verksamheterna följer givna ramverk och fullföljer de åtgärder som ska vidtas för att ha möjlighet att använda sig av extraersättningar vid särskild svåra bemanningssituationer.

Genom att också framåt fortsätta att arbeta med pågående åtgärder för att vara en attraktiv arbetsplats, aktivt arbeta med förbättringar i arbetsmiljö, öka möjligheten att rekrytera egen personal i stället för hyrbemanning och samtidigt använda den hyrbemanning som fortsatt behövs ändamålsenligt, kan verksamheten med stor sannolikhet minska behovet av antal timmar och där med också kostnaden för extraersättningar.

Några faktorer som skulle kunna bidra till att förbättra förutsättningarna för planeringen vid arbetstoppar och inför sommarperioden är att förbättra processen kring semesterplaneringen och att större utsträckning rotera personal från mottagningar eller andra administrativa tjänster som också har klinisk erfarenhet till heldygnsvård under framför allt sommarperioden.

Målet för verksamheten är att genom ovan beskrivna arbete främja att långsiktigt uppnå målet att ha 98% egna anställda medarbetare och på så sätt också minska behovet av att medarbetare arbetar mer än sin ordinarie arbetstid. Det skulle kunna ha en positiv effekt, inte bara på övertid men också på sjuktal och bidra till att medarbetare får ett långsiktigt mer hållbart arbetsliv.

Hälso- och sjukvårdsnämnden behandlade ärendet 2024-10-17 § 113 och föreslår regionstyrelsen:

1.Regler för extraersättning till medarbetare inom förvaltningsområde Hälso- och sjukvård 2025-02-01 till 2026-01-31 antas.

2. Begäran beviljas av Hälso- och sjukvårdsdirektör med restriktivitet utifrån övergripande ekonomiskt läge.

3. Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar för egen del att analys av kostnader för extraersättning följs upp vid nämndens möte i oktober 2025.

4. Hälso- och sjukvårdsnämnden ger Regiondirektören i uppdrag att under perioden fram till 2025-10-31 utreda om andra åtgärder kan vidtas för att långsiktigt tillmötesgå behovet i verksamheten helt eller delvis.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionstyrelsen

1. Regler för extraersättning till medarbetare inom förvaltningsområde Hälso- och sjukvård 2025-02-01 till 2026-01-31 antas.

2. Begäran beviljas av Hälso- och sjukvårdsdirektör med restriktivitet utifrån övergripande ekonomiskt läge.

Expedieras till

Hälso- och sjukvårdsdirektör, HR-direktör, Ekonomidirektör, divisionschefer,

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse uppföljning och förslag till beslut extra ersättningar HS
- Regler för extraersättning till medarbetare inom förvaltningsområde hälso- och sjukvård 2025-02-01--2026-01-31
- §113 Hälso- och sjukvårdsnämnden Extraersättning till medarbetare inom förvaltningsområde Hälso- och sjukvård

11. **Ändring av beslut gällande ny ambulansstation i Järpen – hyra av lokal (RS/737/2023)**

Ärendebeskrivning

Efter förslag från hälso- och sjukvårdsnämnden fattade regionstyrelsen 2024-08-27 § 126 beslut om att hyra lokal för ny ambulansstation i Järpen istället för att bygga i egen regi som tidigare beslutats 2023-12-07 § 244.

Regionstyrelsen fattade följande beslut:

1. Regiondirektören uppdras att gå vidare med inriktningen att hyra erforderlig lokal för ambulansstation i Järpen samt teckna avtal.
2. Avsatta medel i investeringsbudget används inte och utgår.
3. De ökade hyreskostnaderna om 1,2 mkr per år finansieras genom omprioritering inom befintlig budgetram för hälso- och sjukvårdsnämnden 2026.

Inom Region Jämtland Härjedalen är fastighetsavdelningen inom regionstyrelsen lokalförvaltare och står för alla externa hyreskontrakt inom regionen. Endast verksamheter som är konkurrensutsatta debiteras internhyra vilket följaktligen inte gäller mot ambulansverksamheten. Den hyreskostnad som uppstår kommer därmed inte att belasta hälso- och sjukvårdsnämndens budgetramar utan regionstyrelsens. Omprioritering för att möta ökade hyreskostnader inom hälso-och

sjukvårdsnämnden är således inte aktuellt och regionstyrelsen behöver därför ändra det beslut som togs i augusti.

I samband med fastighetsägarens ombyggnation behövs även projektledning av regionen. Kostnader för detta fanns inte medräknat i tidigare beslut och beräknats nu till 1 mkr för 2025 vilket kommer belasta regionens fastighetsavdelning. I investeringsbudget 2024 är det avsatt 2 mkr för projektering av Järpen och Vemdalen ambulansstationer. Dessa medel föreslås nu användas till projektledning och bör därför överföras från 2024 års investeringsbudget till 2025.

En ny ambulansstation i Järpen innebär en utökad verksamhet och ökade långsiktiga kostnader för Region Jämtland Härjedalen som det egentligen inte finns planerad finansiering för. Den utökade årshyran beräknas till 1,2 mkr och kontraktstiden föreslås skrivas på 25 år. Regionstyrelsen har inte identifierat motsvarande besparingsåtgärder inom sina verksamheter för omprioriteringar inom ram. Kostnaden behöver därför från och med år 2026 och framåt hanteras i regionplan och budget med risk att kostnaden utökar regionstyrelsens underskott.

Förslag till beslut

1. Regionstyrelsens beslut 2024-08-27 § 126 upphör att gälla.
2. Regiondirektören uppdras att gå vidare med inriktningen att hyra erforderlig lokal för ambulansstation i Järpen samt teckna avtal.
3. Avsätta medel om 2 mkr i 2024 års investeringsbudget för tänkt projektering av ambulansstationerna i Järpen och Vemdalen överförs till år 2025 och används till projektledning.
4. Utökad årskostnad för hyra 1,2 mkr hanteras från och med år 2026 i regionplan och budget.

Expedieras till

Ekonomidirektör, hälso- och sjukvårdsdirektör, divisionschef nära vård, fastighetschef, hälso- och sjukvårdsnämnden, förvaltningscontroller

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Ändring av beslut gällande ambulansstation i Järpen - hyra av lokal
- §126 Regionstyrelsen Ny ambulansstation i Järpen – hyra av lokal

12. Ny ambulansstation i Vemdalen (RS/654/2024)

Ärendebeskrivning

Idag har Region Jämtland Härjedalen en ambulansstation med placering i Hede. Lokalerna har bedömts ej vara lämpliga ur arbetsmiljösynpunkt utan att stora investeringar görs. I samband med detta lyftes blicken för att se över om primärvårdens resurser verkligen är utplacerade strategiskt utifrån både dagens behov och inte minst framtidens behov. Detta resulterade i en utredning som visade att, för att kunna möta framtidens behov och de behov som finns i dagsläget,

t.ex. rekrytering av medarbetare så vore det strategiskt lämpligt att omlokalisera ambulansen och ambulansstationen till Vemdalen. Idag lånar Regionen lokalen som räddningstjänsten har och primärvården skulle behöva en mer permanent lösning där verksamheten får plats med 2 bilar och medarbetare. Omlokaliseringen skulle innebära att insatstiderna i området för ambulansen skulle minska på totalen, det vill säga innebära att fler medborgare/personer i området skulle få en snabbare tillgång till akutsjukvård.

Vid hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 22 november 2023, §148 beslutade nämnden att godkänna inriktning om att hyra lokal för ambulansverksamheten i Vemdalen samt att ge regiondirektören i uppdrag att fortsätta utredning avseende hyra av extern lokal och återkomma till nämnden med kostnadsförslag samt förslag till finansiering.

Nedan redovisas vad en upphandlad hyrd lokal kan bedömas kosta i årshyra samt under vilka antagna förutsättningar:

Hyreskontrakt på 15 år

Ett hyreskontrakt skrivs med upphandlad extern fastighetsägare på 15 år (med 40 % restvärde) där resten av investeringen skrivs av under denna tid och Regionen är fri att lämna lokalen efter avslutad hyrestid om vi så önskar.

Investeringskostnad 16,7 milj (är kostnadsberäknad utifrån tidigare framtagen skiss på likvärdig anläggning och erfarenhetsvärlden).

Årshyran bedöms då landa på ca 1,45 miljoner.

Hyreskontrakt på 30 år

Ett hyreskontrakt skrivs med upphandlad extern fastighetsägare på 30 år (med 15% restvärde) där resten av investeringen skrivs av under denna tid och Regionen är fri att lämna lokalen efter avslutad hyrestid om vi så önskar.

Investeringskostnad 16,7 milj (är kostnadsberäknad utifrån tidigare framtagen skiss på likvärdig anläggning och erfarenhetsvärlden).

Årshyran bedöms då landa på 1,25 miljoner.

Utöver de årliga hyreskostnaderna uppstår en tillfällig kostnad för projektledare inom fastighetsavdelningen vilket beräknas uppgå till en kostnad om 1,5 mkr 2024-2026.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föredrar att ett hyreskontrakt tecknas över 15 år. Den kortare hyresperioden förordas utifrån flexibilitet för olika framtidsscenario.

Inom Region Jämtland Härjedalen är Fastighetsavdelningen inom regionstyrelsen lokalförvaltare och står för alla externa hyreskontrakt inom regionen. Endast verksamheter som är konkurrensutsatta debiteras internhyra vilket följaktligen inte gäller mot ambulansverksamheten. Den hyreskostnad som uppstår kommer därmed

inte att belasta hälso- och sjukvårdsnämndens budgetramar. Regionstyrelsen behöver se över såväl långsiktig finansiering av lokalhyran som projektkostnader som uppstår.

Hälso- och sjukvårdsnämnden behandlade ärendet 2024-10-17 § 112 och beslutade att överlämna ärendet till regionstyrelsen för vidare hantering och översyn av finansiering.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har sedan tidigare lämnat över ett ärende till styrelsen om att hyra lokal för ny ambulansstation i Järpen, se RS/737/2023. Där gäller samma förutsättningar, dvs att den ökade hyreskostnaden och kostnad för projektledning kommer att belasta fastighetsavdelningen inom regionstyrelsens budgetram.

En ny ambulansstation i Vemdalen innebär en utökad verksamhet och ökade långsiktiga driftskostnader för Region Jämtland Härjedalen som det egentligen inte finns planerad finansiering för. Regionstyrelsen har inte identifierat motsvarande besparingsåtgärder inom sina verksamheter för omprioriteringar inom ram. Kostnaden behöver därför från och med år 2026 och framåt hanteras i regionplan och budget med risk att kostnaden utökar regionstyrelsens underskott.

Byggnation av ambulansstationerna i Järpen och Vemdalen innebär kostnader för projektledning med 2 mkr som föreslås finansieras genom tidigare avsatta medel i investeringsbudget 2024 som överförs till 2025. De sammanlagda hyreskostnaderna beräknas uppgå till 2,65 mkr per år (1,45+1,2) i 15 resp 25 år.

Förslag till beslut

1. Regiondirektören får i uppdrag att upphandla och hyra erforderlig lokal för ambulansstation i Vemdalen samt teckna avtal.
2. Projektledning vid byggnation av ambulansstationen i Vemdalen finansieras genom avsatta medel i 2024 års investeringsbudget som överförs till år 2025.
3. Utökad årskostnad för hyra 1,45 mkr hanteras från och med år 2026 i regionplan och budget.

Expedieras till

Ekonomidirektör, hälso- och sjukvårdsdirektör, divisionschef nära vård, fastighetschef, stabschef, hälso- och sjukvårdsnämnden, förvaltningscontroller,

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Inriktning Ny ambulansstation i Vemdalen
- §112 Hälso- och sjukvårdsnämnden Ny ambulansstation i Vemdalen

13. Svar på remiss revidering av Riksavtalet för utomlänsvård (RS/434/2024)

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Region Jämtland Härjedalen har fått erbjudande att ge synpunkter på SKRs förslag

om kommande revidering av Riksavtalet för utomlänsvård. Revideringen har till stor del utgått från de frågor som SKR fått genom åren. De föreslagna förändringarna utgår från en vilja att förtydliga och skriva mer rakt på sak kring det som återkommande verkar ha varit otydligt i avtalet. I förslagstexten är SKR tydlig med att det reviderade avtalet kräver tillit mellan regionerna för att fungera.

Bedömning

Region Jämtland Härjedalen håller med om att mycket har blivit bättre i det föreslagna reviderade avtalet i och med detta. Utredningens övergripande förslag stöds i allmänhet och vi vill lämna följande synpunkter:

Förslag i kapitel 4.3 om hemsjukvård om att en hemregion ersätter en vårdregion för endast läkarinsatser i hemsjukvård, utifrån att hemsjukvården upp till sjuksköterskenivå vanligtvis har skatteväxlats från region till kommun.

Här håller vi inte med. SKR har inte tagit hänsyn till övergången till ”Nära vård och personcentrerad vård” där såväl regional som kommunal primärvård är central, samt hela vårdteamets insats gentemot befolkningen. Jämtlands län befolkas av stor andel äldre med stora avstånd till vård. Utvecklingen går mot att vården ska förflyttas från sjukhuset till hemmet och att även den regionfinansierade primärvården utför sitt uppdrag i hemmet. Regionen måste få ersättning för arbetsinsatser utförda av sin personal.

Dessa patientgrupper besöks av mobila hemsjukvårdsteam från såväl primärvårdsnivå som specialistvårdsnivå. Teamen kan bestå av läkare, fysioterapeuter, arbetsterapeuter och sjuksköterskor m.m. Då patienter väljer att befinna sig i sitt fritidsboende vid längre tids sjukdom eller vid palliativ vård (trots att de är folkbokförda i annat län) behöver regionen ersättas för hela teamets insats, inte bara läkarvården. Exempel på detta är fall där man åkt från vårdcentral med arbetsterapeut och fysioterapeut flera timmar till patient för anpassning i hemmet. Dessutom behöver regionen få ersättning för personalens långa resor till patienternas hem.

I yttrandet föreslås att SKR specificerar i 4.3 att ”En hemregion ersätter en vårdregion för insatser av vårdregionens personal i hemsjukvård och att ersättning för personalens resor till och från patienten ingår.”

Vi föreslår dessutom att nedanstående stycke i nuvarande riksavtal behålls i en något omskriven form, då det är ett bra förtydligande.

”Om en utomlänspatient söker öppen vård och i anslutning därtill blir intagen för slutna vård har vårdgivande landsting rätt till ersättning för både den öppna vården och slutenvårdsperioden. Föregås ett läkarbesök i den öppna vården eller slutna vården av sjukvårdande behandling har vårdlandstinget rätt till ersättning för även denna åtgärd.”

Förslag till omskriven form som visar att vårdregionen har rätt att ta betalt för alla vårdbesök oavsett om det är läkarbesök eller sjukvårdande behandling och om det rör primärvård eller specialiserad öppen vård: *”Om en utomlänspatient söker öppen vård och i anslutning därtill blir intagen för slutna vård har vårdgivande region rätt till ersättning för både den öppna vården och slutenvårdsperioden. Föregås ett*

läkarbesök/sjukvårdande behandling i den öppna vården eller den slutna vården av annan sjukvårdande behandling/läkarbesök har vårdregionen rätt till ersättning för även detta vårdbesök.”

Förslag i kapitel 7 om transporter och resor utgår från principen att det medicinska behovet ska styra valet av transportmedel och att vårdregionen avgör vilket transportmedel som ska användas samt ansvarar för frågor kring permissionsresor.

Region Jämtland Härjedalen ser att frågan är svår då förslaget strider mot gällande lag om reseersättning (1991:419). Då frågor om resekostnadsersättning prövas så ska det (enligt denna lag) ske av den sjukvårdshuvudman inom vars område sökanden är bosatt. Ersättningen betalas av sjukvårdshuvudmannen (dvs hemregionen). Lagen grundar sig på det kommunala självstyret och att invånare betalar skatt till sin hemregion. Utifrån detta resonemang blir det inte förenligt att hänvisa administration och reglering till en annan region.

Region Jämtland Härjedalen saknar ett resonemang och underlag från SKR om hur man tänker sig hantera ovanstående. Hur tänker sig SKR att det rent praktiskt ska gå till då lagen om sjukresor ser ut som den gör? Konsekvenserna har inte belysts ordentligt vilket lämnar frågor kring arbetssätt hos respektive sjukvårdshuvudman.

Region Härjedalen ser även att det finns en viss risk för att en vårdregion lägger servicenivån högre än vad den betalande hemregionen skulle gjort gällande resor för patienter. Detta område behöver kanske mer utredning och förslag på överenskommelse för att förebygga eventuella meningsskiljaktigheter framöver.

Ett förslag till svar har upprättats inom hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen. Remissen ska besvaras senast 1 november. Region Jämtland Härjedalen har beviljats förlängd svarstid till 7 november. Paragrafen bör därför justeras omedelbart.

Förslag till beslut

1. Upprättat förslag till svar på remiss *Riksavtal för utomlänsvård* antas.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras till

Sveriges kommuner och regioner
Chef hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen
Utvecklingsstrateg

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på remiss av revidering av Riksavtalet för utomlänsvård
- Svar på remiss av reviderat riksavtal för utomlänsvård
- Remiss: Riksavtal för utomlänsvård
- Remissmissiv: Förslag på reviderat riksavtal för utomlänsvård, för yttrande

14. Svar på remiss, betänkandet Nätt och jämnt – likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:50) (RS/483/2024)

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen har fått möjlighet att lämna synpunkter på utredningen av hela det kommunala utjämningsystemet, effekter på kommuners och regioners utjämningsbidrag/avgifter vid sammanläggning av kommuner respektive regioner, eventuella effekter av inkomstutjämnings på tillväxten, riktade statsbidrag, analys av och framtagande av åtgärder mot ökade skattesatser. En rapport med summering av utredningen och en analys av förslagen bifogas.

I förslaget till remissvar instämmer regionen i huvudsak med förslagen, men kommer med synpunkter på att framför allt gleshetsmodellen i kostnadsutjämningsen borde kunna utvecklas för att bättre fånga in fler faktorer som orsakar merkostnader för sjukresor och sjuktransporter i ett län som Jämtlands, men även i övriga Norrlandslän. Den nya komponenten för små sjukhus bedöms inte vara i nivå med det strukturbidrag för små landsting som föreslås tas bort, vilket också kommenteras i svaret.

Syftet med det kommunala utjämningsystemet, att utjämna för skillnader mellan regioner i förutsättningar att bedriva en likvärdig hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik, bedöms bättre uppnås om förslagen i utredningen genomförs. Då kommer Region Jämtland Härjedalens bidrag från det kommunala utjämningsystemet öka med 145 miljoner kronor det första året.

Remissen ska besvaras senast 8 november. Paragrafen behöver därför justeras omedelbart.

Förslag till beslut

1. Upprättat förslag till svar på remiss *Nätt och jämnt – likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:50)* antas.

2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på remiss, betänkandet Nätt och jämnt - likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn
- Yttrande över remiss, betänkandet Nätt och jämnt - likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn
- Analys och summering av Nätt och jämnt - likvärdighet i kommunsektorn (SOU 2024:50)
- Sammanfattning av remiss Nätt och jämnt
- Missiv för Remiss: SOU 2024:50 Nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (Fi2024/01521)

15. Svar på remiss av förslag till nationell plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning (RS/518/2024)

Ärendebeskrivning

På regeringens uppdrag har Nationella vårdkompetensrådet (rådet) och i dialog med berörda aktörer tagit fram förslag till en nationell plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning. Nationella vårdkompetensrådet har haft huvudansvaret för arbetet med denna rapport och rådet svarar också för de slutsatser och förslag som redovisas.

Nationella vårdkompetensrådet utgör en samverkansarena för frågor om hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning genom sin representation av lärosäten, regioner, kommuner samt myndigheterna Socialstyrelsen och Universitetskanslersämbetet (UKÄ).

I denna slutredovisning av uppdraget redovisas rådets förslag till nationell plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning.

Nationell plan för perioden 2025–2028

Rådets förslag till nationell plan bör gälla för perioden 2025–2028 och består av tre delar.

- Del 1–Vissa övergripande förutsättningar för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning.
- Del 2–Dimensionering av högre utbildning och vårdens behov av hälso- och sjukvårdspersonal.
- Del 3–Förslag på insatser för att förbättra hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning.

Rådets genomförande av planen består i att förankra, samordna och följa upp de berörda aktörernas arbete med planeringen av kompetensförsörjningen genom de 25 insatserna som rådet föreslår i planen. De berörda aktörerna är kommuner, regioner, statliga myndigheter såsom universitet och högskolor, Socialstyrelsen och Universitetskanslersämbetet, samt regeringen. Arbetet sker inom ramen för den samverkansarena som det nationella rådet utgör tillsammans med de sex regionala vårdkompetensråden. Planen föreslås gälla för perioden 2025–2028 för att skapa långsiktiga förutsättningar för planering. Uppföljningen av planen sker årligen i en rapport där rådet följer upp och redovisar hur de berörda aktörernas arbete med förslagen fortlöper utifrån de process- och effektmål som framgår av planen.

Ett förslag till svar har upprättats inom HR-avdelningen med stöd av hälso- och sjukvårdsledningen och FoU-enheten. Remissen ska besvaras senast 21 november.

Förslag till beslut

Upprättat förslag till svar på remiss av *Förslag till nationell plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning* antas.

Expedieras till

Svar skickas till Nationella vårdkompetensrådet
HR-direktör
HR-strateg
Hälso- och sjukvårdsdirektör
Regionöverläkare
FoU-direktör

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på remiss av förslag till nationell plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning
- Svar på remiss Nationell plan Hälso sjukvårdens kompetensförsörjning
- Sammanfattning av remiss Förslag till nationell plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning
- Remissmissiv av förslag till nationell plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning (dnr. 4.3-10609/2023)

16. Anmälan av delegationsbeslut till regionstyrelsen

Förslag till beslut

Anmälan av delegationsbeslut enligt upprättad förteckning noteras till protokollet.

Delegeringsbeslut

- RS/612:1/2024 Upphandlingsuppdrag PDMS_Patient Data Management System.
- RS/494:1/2024 Upphandlingsuppdrag Projektplan översyn administrativa resurser i Region Jämtland Härjedalen
- RS/625:1/2024 Upphandlingsuppdrag Gransknings- och rådgivningstjänster
- RS/623:1/2024 Upphandlingsuppdrag Hotell i Umeå
- RS/622:1/2024 Upphandlingsuppdrag Hotell i Östersund
- RS/636:1/2024 Upphandlingsuppdrag Utveckling av inventeringsmiljö
- RS/669:1/2024 Upphandlingsuppdrag Revision Folkhögskolor och revision statsbidrag
- RS/462:10/2024 Bilaga 9 Tilldelningsbeslut/Delegationsbeslut
- RS/556:6/2024 Delegationsbeslut Svar på remiss Nya föreskrifter om vissa produkters och tjänsters tillgänglighet
- RS/556:7/2024 Svar på remiss av Nya föreskrifter om vissa produkters och tjänsters tillgänglighet
- RS/88:6/2024 Delegationsbeslut om fördelning av medel för hälso- och sjukvårdens arbete med civilt försvar 2024
- RS/224:11/2023 Delegationsbeslut Begränsning av totalantalet listade för Aqua Dental Åre
- RS/509:22/2020 Delegationsbeslut begränsning av totalantalet listade barn och unga vuxna 2024
- RS/402:17/2022 Delegationsbeslut - sammanslagning av BB och gynekologiska avdelningen

- RS/403:5/2022 Delegationsbeslut Organisering av förvaltningsområde Regionstab från 1 januari 2025
- RS/593:21/2022 Delegationsbeslut Ansökan om projektbidrag för våldsförebyggande arbete
- RS/756:12/2023 Delegationsbeslut om användning av pott för akuta investeringar i investeringsbudget 2024/Elsäkerhetstestare/MTA
- RS/756:13/2023 Delegationsbeslut om användning av pott för akuta investeringar i investeringsbudget 2024/Elsäkerhetstestare för diatermi/LAB
- RS/767:14/2023 Delegationsbeslut om användning av pott för oförutsedda investeringar i investeringsbudget 2024/Duodenoskop/Endoskopi
- RS/767:15/2023 Delegationsbeslut om användning av pott för oförutsedda investeringar i investeringsbudget 2024/Laserapparat/COP/Kirurgi
- RS/767:16/2023 Delegationsbeslut om användning av pott för oförutsedda investeringar i investeringsbudget 2024/3st Sömnregistreringsutrustningar/Bild och Funktionsmedicin
- RS/767:17/2023 Delegationsbeslut om användning av pott för oförutsedda investeringar i investeringsbudget 2024/Stråldosimeter/Kirurgi
- RS/670:3/2024 Avslagsbeslut utlämnade av allmänna handlingar
- RS/15:9/2024 Delegationsbeslut fattade av chefer - Anställningar inom regionstaben 2024-08-31--10-04
- RS/680:1/2024 Upphandlingsuppdrag Verksamhetskonsulter

17. Anmälan av inkomna handlingar till regionstyrelsen

Ärendet i korthet

Samtliga protokoll från regionens politiska organ finns tillgängliga via [Nämnder & Styrelser | MeetingPlus \[sv\]](#)

Förslag till beslut

Inkomna handlingar enligt upprättad förteckning noteras till protokollet.

Anmälningar

- RS/606:1/2024 Meddelande om beslut: Överenskommelse mellan staten och SKR om Forum för framtidens hälso- och sjukvård och socialtjänst (SKR2024/0003, SKR2024/00804)
- RS/172:9/2024 Protokoll styrelsemöte Samordningsförbundet i Jämtlands län 2024-09-13
- RS/16:9/2024 Portföljrapport Pensionsmedelsförvaltning september
- RS/76:7/2023 Protokollsutdrag Kommunstyrelsen Bräcke kommun 2024-10-16 § 149 p4 Val av ersättare till Folkhälso Z
- RS/794:3/2023 Ändring av regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende anslag 1:11 Prestationsbundna insatser för att korta vårdköerna
- RS/657:1/2024 Protokoll Politiskt råd för folkhälsa 2024-09-30

18. TILL FULLMÄKTIGE

19. Uppdatering av CEMR-deklaration och Policy för jämställdhet och jämlikhet (RS/93/2024)

Ärendebeskrivning

Den europeiska deklARATIONEN för jämställdhet på lokal och regional nivå (CEMR-deklARATIONEN) är ett verktyg för kommuner och regioner att integrera jämställdhetsperspektivet i alla sina verksamheter. DeklARATIONEN omfattar alla aspekter av verksamheten, såväl det politiska arbetet som arbetsgivarfrågor och service till invånarna. SKR står bakom den CEMR-deklARATIONEN och rekommenderar kommuner och regioner att underteckna den. Således är det Regionens strategiska dokument avseende jämställdhetsintegrering och har varit formulerade i 30 artiklar. Dessa arbetades fram under 2005–2006 där Region Jämtland Härjedalen undertecknade deklARATIONEN 25 augusti 2009. Den nya rekommendationen från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) är att stå bakom den nya deklARATIONEN där det finns 9 tilläggsartiklar. Dessa 9 tilläggsartiklar är sådana som belyser nutid vars mål och indikatorer är kopplade till AGENDA 2030. Undertecknaren skall tillkännage att denna deklARATION undertecknats av undertecknaren efter att ha debatterats i och antagits av regionens högsta representativa organ.

Dessa är som följer:

1. För det första är det avgörande att alla ömsesidigt stödjande grundpelare i hållbar utveckling omfattas: social jämlikhet, ekonomisk tillväxt och miljöskydd.
2. Trots de nya möjligheter till lärande, kontakter mellan människor och deltagande i aktiviteter som onlinevärlden erbjuder, medför den särskilda utmaningar för flickor och kvinnor – i synnerhet i form av trakasserier och cybervåld.
3. Våld och övergrepp riktade mot kvinnor som är förtroendevalda, offentliga personer och personal innebär ett stort hot mot det demokratiska samhällsstyret.
4. Intersektionalitet är ett begrepp och en ansats som kommuner och regioner kan använda för att öka delaktigheten, särskilt för flickor och kvinnor som utsätts för multipel och intersektionell diskriminering.
5. Modern digital teknik har möjliggjort större flexibilitet i arbetslivet för många yrkesgrupper. Många människor, men långt ifrån alla, kan nu arbeta hemifrån i större utsträckning, vilket medför såväl möjligheter som risker för jämställdheten.
6. Digital delaktighet för alla flickor och kvinnor är väsentlig för att samhället ska utvecklas i en riktning som skapar en bättre framtid för alla. Framstegen inom IT och digitalisering har dock inte varit könsneutrala. Det är därför avgörande att utveckla och använda nya verktyg och processer som främjar, inte underminerar, jämställdheten.
7. Flickor och kvinnor kan bara leva, leda och utvecklas fritt och jämlikt när deras rättigheter till sexuell och reproduktiv hälsa upprätthålls.
8. Klimatförändringarna är en förstärkande faktor som ökar sociala, politiska och ekonomiska spänningar och i oproportionerlig utsträckning påverkar flickor och kvinnor.
9. Jämställdhet och aktiv delaktighet för flickor och kvinnor kan inte läggas åt sidan i tider av kris, utan måste ses som en effektiv del i en framgångsrik civil beredskap och krishantering

Ett av uppdragen till regionstyrelsen och nämnderna för 2025 är enligt Regionplanen

att "Regionstyrelsen ska stödja nämnder med insatser som främjar jämlikhet i verksamheterna och ta fram ett underlag för ett långsiktigt arbete med utgångspunkt i rättighetsbaserade frågor". Detta uppdrag kopplas samman väl till arbetet med den uppdaterade CEMR-deklarationen.

Policy om jämställdhet och jämlikhet (RS/1535/2017) har inte uppdaterats sedan den beslutades 2018-02-14. Innehållet i policyn täcker områden som snabbt förändras i samhället, och det är därmed viktigt att innehållet är i led med tiden. I den policyn omnämns bland annat regionens arbete med CEMR. Således är den i behov att ses över och revideras.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

1. Region Jämtland Härjedalen ansluter sig till de nya artiklarna i den uppdaterade CEMR-deklarationen.
2. Prioriteringar av fortsatt arbete med CEMR-deklarationens principer sammanlänkas med Regionstyrelsens uppdrag *att stödja nämnder med insatser som främjar jämlikhet i verksamheterna och ta fram ett underlag för ett långsiktigt arbete med utgångspunkt i rättighetsbaserade frågor.*
3. Revidering av Policy om jämställdhet och jämlikhet hanteras i samband med ovanstående uppdrag.

Expedieras till

Folkhälsochef

Samordnare rättighetsbaserade frågor

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Uppdatering CEMR och policy för jämställdhet och jämlikhet
- Meddelande från styrelsen nr 2/2024.Rekommendation gällande undertecknande av CEMR-deklarationen (Ärenden: SKR2024/00025)

20. **Bekräftelse av borgensförbindelse, regressavtal och avtal om medlemmarnas ansvar för Kommuninvests motpartsexponeringar avseende derivat samt fullmakt att kommunicera borgensförbindelse (RS/517/2024)**

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen är sedan 2016 medlemmar i Kommuninvest, se ärende RS/1328/2015.

I samband med medlemskapet tecknade Region Jämtland Härjedalen borgen såsom för egen skuld (proprieborgen) för samtliga förpliktelser som Kommuninvest i Sverige AB ingått eller kommer att ingå. På grund av preskriptionstiden för avtal som gäller tillsvidare ska dessa nu förlängas.

Kommuninvest består av två integrerade enheter, Kommuninvest ekonomisk

förening och Kommuninvest i Sverige AB. Kommuninvest är en etablerad och erkänd aktör. De övervakas löpande av Finansinspektionen och är även penningpolitisk motpart till Riksbanken och medlem i deras betalsystem RIX.

Kommuninvest ekonomisk förening utgör ägarorganisationen och administrerar den solidariska kommunala borgen som utgör garanti för bolaget. Varje medlem betalar ett andelskapital/medlemsinsats som beräknas efter antalet invånare i kommunen/landstinget/regionen.

Borgensåtagandet är fundamentet för Kommuninvests goda kreditvärdighet.

För att reglera ansvaret för det solidariska borgensåtagandet har medlemmarna mellan sig tecknat ett regressavtal. Avtalet innebär att alla medlemmar ansvarar för den förfinansiering (ej utlånad upplåning), med tillhörande motpartsexponering i derivat, i proportion till medlemmens andelskapital. Det innebär att även den medlem som inte lånat hos Kommuninvests bär risk i denna del. Nya medlemmar blir ansvariga även för redan ingångna förpliktelser.

Det solidariska borgensåtagandet avser enbart de förpliktelser som uppstår i Kommuninvest i Sverige AB. En medlem kan via det solidariska borgensåtagandet inte bli betalningsskyldig för en annan medlems förpliktelser som ligger utanför Kommuninvest i Sverige AB.

För Kommuninvests utlåning, med tillhörande motpartsexponering i derivat, fördelas ansvaret i relation till respektive medlems andel av Kommuninvests totala utlåning. Detta innebär att Region Jämtland Härjedalens risktagande i Kommuninvests utlåning begränsas till den upplåning man har hos Kommuninvest.

För att begränsa den risk som finns i den solidariska borgen finns ett antal barriärer upprättade hos Kommuninvest. Dels finns det arbete som Kommuninvest gör med att förebygga/undvika risk dels finns de säkerheter som motparter i derivatmarknaden ställer ut dels finns den ekonomiska bufferten i form av ackumulerade vinster hos Kommuninvest.

Med medlemskapet följer att Region Jämtland Härjedalen ingår en så kallad proprieborgen, vilket innebär att långgivaren kan vända sig till vilken medlem som helst för att kräva betalning om Kommuninvest AB skulle ställa in sina betalningar. Sannolikheten för att borgensåtagandet behöver infrias bedöms som mycket låg utifrån en samlad bedömning av medlemmarnas ekonomiska ställning och det svenska statsskicket med en stark integrering mellan kommunal och statlig nivå. Vid ett eventuellt infriande av borgensåtagandet regleras detta i sin tur genom ett regressavtal där respektive medlem svarar för sin andel av borgensåtagandet.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

1. Region Jämtland Härjedalen bekräftar att ingången borgensförbindelse av den 1 februari 2016 ("Borgensförbindelsen"), vari Region Jämtland Härjedalen åtagit sig solidariskt borgensansvar såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s

(publ) ("Kommuninvest") förpliktelser, alljämt gäller samt att Kommuninvest äger företräda Region Jämtland Härjedalen genom att företa samtliga nödvändiga åtgärder för ingående och vidmakthållande av borgen enligt Borgensförbindelsen i förhållande till Kommuninvests nuvarande och blivande borgenärer.

2. Region Jämtland Härjedalen bekräftar att regressavtalet ("avtal om regress mm") undertecknat av Region Jämtland Härjedalen den 1 februari 2016, vari det inbördes ansvaret mellan Kommuninvests medlemmar regleras för det fall Kommuninvests borgenärer skulle framställa anspråk gentemot någon eller några av medlemmarna enligt Borgensförbindelsen, alljämt gäller.

3. Region Jämtland Härjedalen bekräftar att garantiavtalet ("Kommunernas ansvar för Kommuninvests motpartsexponeringar avseende derivat") undertecknat av Region Jämtland Härjedalen den 1 februari 2016, vari Region Jämtland Härjedalens ansvar för Kommuninvests motpartsexponeringar avseende derivat regleras, alljämt gäller.

4. Regionstyrelsens ordförande Bengt Bergqvist (S) och regiondirektör Sara Lewerentz utses att för Region Jämtland Härjedalens räkning underteckna alla handlingar med anledning av detta beslut.

Expedieras till

Ekonomidirektör

Finanscontroller

Kommuninvest i Sverige AB

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Förlängning av borgensavtal med Kommuninvest
- Förbindelse förlängning
- Borgensförbindelse svenska Region Jämtland Härjedalen
- Borgensförbindelse engelska Region Jämtland Härjedalen
- Protokollsutdrag regionfullmäktige 2015-11-24--25 § 143 Medlemskap i Kommuninvest(RS_1328_9_2015)

21. **Partistöd 2025 (RS/312/2024)**

Ärendebeskrivning

Enligt 4 kap 29-30 §§ kommunallagen får kommuner och regioner ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin (partistöd). Regler för stöd till politiska partier i Region Jämtland Härjedalen antogs av regionfullmäktige 2022-06-21 §75 och trädde i kraft 1 januari 2023.

Partistödet består av ett grundstöd, ett mandatbundet stöd samt förtroendemannautbildning och stöd till fullmäktigegrupp. Stöden uppräknas årligen med den procentsats som regionfullmäktige för varje budgetår fastställer att gälla för uppräknning av övriga kostnader.

Samtliga partier ska enligt 4 kap. 31 § Kommunallagen, inkomma med en redovisning samt ett granskingsintyg senast den 30 juni året efter

redovisningsperiodens slut. Om redovisning och granskningsintyg enligt 4 kap. 31 § Kommunallagen, inte lämnas inom föreskriven tid utbetalas inget partistöd för nästkommande år.

Inför utbetalning av partistöd 2025 har fyra partier lämnat in sin redovisning för 2023 i tid, ett parti har inkommit med redovisningen den 9 oktober 2024, ett parti har inkommit med en redovisning inom föreskriven tid men kompletterat med ett granskningsintyg den 4 oktober 2024. Ett parti har lämnat redovisning och granskningsintyg några dagar för sent.

Presidiet ser allvarligt på att flera partier inte följt kommunallagen och gällande regler för stöd till de politiska partierna och inte lämnat in redovisningarna i tid. Utifrån att det är första gången som detta sker och att det skulle innebära stora konsekvenser för partier att inte få ta del av partistödet gör presidiet bedömningen att partistöd ändå betalas ut till alla partier för 2025.

I beslutet om utbetalning av partistöd avser redovisad totalsumma endast partistödet. Stöd till politiska sekreterare ska inte beaktas i beslutet, men redovisas i bilaga 2.

Fullmäktiges presidium behandlade ärendet 2024-10-08 § 68 och beslutade för egen del följande:

Fullmäktiges presidium riktar kritik till de partier som inte följt kommunallagen samt Region Jämtland Härjedalens regler för stöd till de politiska partierna och understryker att sista inlämningsdag hädanefter måste respekteras.

Förslag till beslut

Fullmäktiges presidium föreslår regionstyrelsen

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

a. Partistöd för 2025 utbetalas till de politiska partierna enligt upprättat förslag (bilaga 1),

b. Enligt punkten 7 i de av fullmäktige antagna reglerna för stöd till de politiska partierna i Region Jämtland Härjedalen ska parti som tar emot partistöd lämna en skriftlig redovisning, samt ett granskningsintyg, över användningen av partistödet. Redovisningen av 2025 års partistöd ska lämnas senast den 30 juni 2026.

Expedieras till

De politiska partierna

Förvaltningscontroller

Handläggare sekretariatet

Beslutsunderlag

- §68 RF pres Partistöd 2025
- Bilaga 1 - Specifikation över partistöd 2025
- Bilaga 2 - Specifikation över stöd till politiska sekreterare 2025

22. Inrättande av en särskild beredning för översyn av den politiska organisationen inför mandatperioden 2027-2030 (RS/566/2024)

Ärendebeskrivning

Inför varje mandatperiod har det i Region Jämtland Härjedalen gjorts en översyn av den politiska organisationen. På samma sätt som inför nuvarande mandatperiod föreslås att en ny översyn görs och att den genomförs genom att tillsätta en särskild fullmäktigeberedning. Ett förslag till direktiv för beredningen har tagits fram av regionfullmäktiges presidium. Förslaget har också diskuterats med partiernas gruppleddare.

Beredningen föreslås bestå av en gruppleddare från varje parti eller annan av partiet utsedd ledamot samt regionfullmäktiges ordförande och 2:e vice ordförande. Regionfullmäktiges ordförande och 2:e vice ordförande bör vara ordförande och vice ordförande i beredningen och utgöra beredningens presidium. De politiska partierna ges rätten att låta en politisk sekreterare per parti närvara och ha yttranderätt. Den särskilda beredningen ska lägga fram sina förslag senast under november 2025 så att beslut kan tas av fullmäktige senast i februari 2026. Beredningen inrättas från och med den 1 december 2024. Kostnaderna för beredningen beräknas uppgå till 325 000 kronor och får rymmas inom ramen för förtroendevalda. Budgeten ska täcka kostnader för resurser för ledning och sammanträden, resor samt övriga kostnader.

Översynen syftar till att skapa en tydlig och effektiv politisk organisation som ska möjliggöra påbörjat omställningsarbete, stärka regionens ekonomiska ställning och samtidigt värna om demokratiska värden samt utmynna i en kostnadseffektiv politisk organisation. Översynen ska även ge förutsättningar för ändamålsenligt samspel mellan styrelse och nämnder och mellan politik och förvaltning, ge möjlighet till medborgarinflytande i de demokratiska processerna och skapa en organisation där alla partier och förtroendevalda ges goda förutsättningar för politiskt arbete på lika villkor.

I förslag till direktiv för kommande översyn har fullmäktiges presidium lyft fram några områden som särskild behöver beaktas i översynen inför kommande mandatperiod.

Översynen ska leda till förslag till politisk organisation för mandatperioden 2027-2030, förslag på arbetsordning och reglementen för den politiska organisationen, förslag till regler för arvoden och ersättningar till förtroendevalda, förslag till regler för stöd till de politiska partierna och de politiska sekreterarna och regler för digitala verktyg till stöd för de förtroendevalda.

Fullmäktiges presidium behandlade ärendet 2024-10-08 § 66 och föreslår regionfullmäktige:

1. En särskild tillfällig beredning för översyn av den politiska organisationen inför mandatperioden 2027-2030 inrättas från och med 1 december 2024.
2. Direktiv för översyn av den politiska organisationen för mandatperioden 2027 –

2030 antas.

3. Den särskilda beredningen ska bestå av en gruppleddare från varje parti som är representerade i fullmäktige eller annan av partiet utsedd ledamot samt regionfullmäktiges ordförande och 2:e vice ordförande. De politiska sekreterarna har närvarorätt och yttranderätt.

4. Reglemente för den särskilda beredningen för översyn av den politiska organisationen för mandatperioden 2027-2030 antas.

5. Kostnaderna för beredningen ska rymmas inom ramen för budgeten för den politiska organisationen.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker fullmäktiges presidiums förslag.

Expedieras till

Gruppleddare, Fullmäktiges presidium, Enhetschef sekretariatet, Beredningens ledamöter

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Tillsättande av beredning för översyn av den politiska organisationen inför mandatperioden 2027-2030
- §66 RF pres Inrättande av en särskild beredning för översyn av den politiska organisationen inför mandatperioden 2027-2030
- Direktiv för översyn av politiska organisationen inför mandatperioden 2027-2030
- Reglemente för särskilda beredningen för översyn av den politiska organisationen för mandatperioden 2027-2030

23. Förfrågningsunderlag Vårdval allmäntandvård för barn och unga 2025 (RS/104/2024)

Ärendebeskrivning

Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna infördes 1 januari 2014 enligt Lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV). Regionfullmäktige beslutade 2023-06-21 § 68 om förfrågningsunderlaget gällande 2024 (RS/107/2023).

Regionstyrelsen beslutade i augusti 2023 om tillsättande av ett politiskt råd för vårdvalen under 2024-2026 med uppdrag att under beredningen på tjänstepersonnivå stämna av och förankra politiska förslag vid större förändringar i förfrågningsunderlaget inför beslut i Regionstyrelsen samt vägleda Beställarenheten inom uppdraget. (RS/329/2023).

Sedan år 2019 gäller kostnadsfri tandvård för åldrarna 3-23 år. Nu finns i en proposition, ”*Ändrad åldersgräns för avgiftsfri tandvård 2023/24:158*” som är överlämnad till riksdagen, förslag om sänkt åldersgräns till 3-19 år för kostnadsfri tandvård från 1 januari 2025. Beslut väntas i november 2024.

Om förslaget till sänkt ålder ändras till 3-19 år föreslås benämningen för ”Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna” ändras till ”Vårdval Allmäntandvård barn och unga”.

I propositionen föreslås att en behandling som påbörjats senast den 31 december 2024 på en patient som vid tillfället omfattas av nuvarande bestämmelserna om avgiftsfrihet, fortsatt ska vara gratis fram till det år han eller hon fyller 23 år. SKR:s tandvårdsnätverk har utifrån det tagit fram en vägledning gällande övergångsregler. (RS/104/2024).

Det politiska rådet har hanterat ärendet utifrån att lagförslaget om ändrad ålder 3-19 år för avgiftsfri tandvård fastställs. Förslag till ändringar i förfrågningsunderlaget för 2025 avser således åldrarna samt flytt av text för att överensstämja med regionens övriga vårdval avseende kapitel 6, 7 och 8. I förekommande fall har ordet medborgare bytts till invånare.

Rådet har även tagit fram förslag till övergångsbestämmelser avseende den del av tandvård som finansieras inom allmäntandvård för barn och unga. Regionstyrelsen tar vid samma möte beslut om övergångsbestämmelser för 20-23 åringar som härrör till folktandvårdens specialisttandvård.

För ändrade åldrar av avgiftsfri tandvård väntas ersättning från staten till Region Jämtland Härjedalen minska med 7,2 mkr. Någon ersättning för övergångsbestämmelser är inte aviserade från staten utan förväntas tas inom befintlig budget och är svåra att beräkna.

Förslag till ändringar i Förfrågningsunderlag Vårdval allmäntandvård för barn och unga 2025 samt bilaga med övergångsbestämmelse redovisas i beslutsunderlag.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår Regionfullmäktige

1. Under förutsättning att Lagförslaget om ändrade åldrar för kostnadsfri tandvård till 3-19 år fattas från 1 januari 2025 godkänns förfrågningsunderlaget Vårdval allmäntandvård barn och unga 2025 inklusive bilaga om övergångsbestämmelser.
2. Om nuvarande ålder, 3-23 år, för avgiftsfri tandvård kvarstår 2025 fastställs föreslagna förändringar som inte härrör till åldersgruppen i förfrågningsunderlaget Vårdval allmäntandvård barn och unga 2025.
3. Kostnad för övergångsbestämmelser för allmäntandvården enligt bilaga finansieras inom befintlig budget för Regionstyrelsen.

Expedieras till

Beställarchef
Chef Division Nära vård
Verksamhetschef Folktandvården

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Förfrågningsunderlag Vårdval allmäntandvård för barn och ung 2025
- Förfrågningsunderlag 2025
- Bilaga övergångsregler

- SKR:s tandvårdsnätverks vägledning gällande övergångsregler enligt proposition 2023/24:158

24. **Övergångsregler för barn- och ungdomstandvård 19-23 år** (RS/673/2024)

Ärendebeskrivning

Den 5 juni 2024 överlämnade regeringen en proposition till riksdagen med förslag om att ändra tandvårdslagen. Riksdagen ska nu fatta beslut om en lagändring av 7 § tandvårdslagen (1985:125), vilket innebär en ny åldersgräns för avgiftsfri tandvård för barn och unga. Det nya förslaget innebär att folktandvården ansvarar för fullständig och regelbunden tandvård för personer till det år de fyller 19 år i stället för dagens ålder på 23 år. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2025 och innebär att personer som tidigare skulle haft fri tandvård nu kommer att börja betala för sin vård.

Med utgångspunkt från denna lagförändring behöver Region Jämtland Härjedalen förtydliga och besluta vilka tandvårdsbehandlingar som blir tillfälligt avgiftsfria om lagen blir verksam. Varje region behöver fatta sina egna beslut om vilka övergångsregler som ska gälla för de ungdomar som hamnar i denna övergångsperiod. Det finns inte någon finansiering för övergångsreglerna. Detta innebär att regionerna i en övergångsperiod kommer betala behandlingar eller åtgärder från sin egen områdespeng. I bilagan finns ett sammanställt förslag på hur denna övergång kan genomföras inom Jämtland Härjedalens folktandvård och specialisttandvård.

Förslaget för allmäntandvårdens övergångsregler är att följa SKR:s tandvårdsnätverks vägledning gällande övergångsregler enligt proposition 2023/24:158.

Förslaget för specialisttandvården är att också följa de basala riktlinjerna enligt SKR:s tandvårdsnätverks vägledning gällande övergångsregler enligt proposition 2023/24:158. Utöver den lägsta föreslagna nivån av övergångsregler föreslås mildare regler än SKR och allmäntandvården gällande författade punkter under Specialisttandvårdens.

Grunden till dessa förslag har samlats ihop från kliniskt verksam personal inom specialisttandvårdens ämnesråd, ledningsgruppen, odontologiska ledningsteamet OLT.

Hälso- och sjukvårdsnämnden behandlade ärendet 2024-11-04 § 121 och föreslår regionfullmäktige:

1. Övergångsregler för barn och ungdomstandvård 19–23 år fastställs.
2. Kostnad för övergångsbestämmelser för specialisttandvården finansieras inom befintlig budget för hälso- och sjukvårdsnämnden.
- 3.

Beslutet gäller under förutsättning att Lagförslaget om ändrade åldrar för kostnadsfri tandvård till 3-19 år fattas från 1 januari 2025.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Expedieras till

Chef Folk tandvården
Divisionschef Nära vård
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Övergångsregler för barn- och ungdomstandvård 19-23 år
- Övergångsregler 19 - 23 år 1
- §121 Hälso- och sjukvårdsnämnden Övergångsregler för barn- och ungdomstandvård 19-23 år

25. Justering av tandvårdstaxan 2025 (RS/655/2024)

Ärendebeskrivning

Enligt tidigare beslut i Regionfullmäktige ska prisökningen av tandvårdstaxan för Region Jämtland Härjedalen följa samma procentuella genomsnittliga höjning som TLVs (Tandvård och läkemedelverket) referensprislista.

Från och med 2025-01-15 höjer TLV referenspriserna med i genomsnitt 2,9% för allmäntandvård och 3,9% för specialisttandvård. Referensprisökningen för protetiska åtgärder är dock mycket låg i förhållande till ökningen i övriga åtgärdsgrupper. De protetiska åtgärderna har mycket högt pris och får därför stor påverkan på genomsnittet.

Priset för förebyggande åtgärder ska enligt tidigare beslut ligga lika med referenspris för att främja förebyggande tandvård. En generell uppräkningsfaktor till konsekvens att förebyggande åtgärder som är lika som referenspriset skulle få en högre prisökning än ex. reparativa åtgärder.

Förslaget är därför att höja priserna med referensprisökningen per åtgärdsgrupp enligt tabellen nedan.

Uppräkning per åtgärdsgrupp i stället för generell uppräkning innebär ca 750 tkr högre intäkt vid samma åtgärdsvolym som 2023.

Inför fastställandet av 2021 års taxa gjordes en omfattande genomlysning av prissättningen. Vid den tidpunkten hade Folk tandvården inte specialister i Rotbehandling (Endodonti) och Bettfysiologi varför dessa åtgärder inte blev genomlysta. Nu finns specialister och det är därför aktuellt att se över prissättningen.

Förslaget till prissättning

- Rotbehandlingar har tidigare varit prissatta lika med referenspriset. Föreslås prissättas i genomsnitt 7% över referenspris i allmäntandvård och 15% i

specialisttandvård. Nivån över referenspriset ligger i linje med andra jämförbar åtgärder.

- Bettfysiologiska behandlingar föreslås prissättas 3% över referenspris i allmäntandvård och 5% i specialisttandvård. Nivån över referenspriset ligger i linje med andra jämförbar åtgärder. Åtgärd för apnéskenor i den interna prislistan (debiteras beställarenheten) föreslås höjas med 12% för att täcka materialkostnad och inkludera besök för inpassning.

Procentuell ökning av referenspris per åtgärdsgrupp	Allmän- tandvård	Specialist- tandvård
100 - Undersökning, riskbedömning och hälsofrämjande åtgärder	6,3%	4,8%
200 - Sjukdomsförebyggande åtgärder	Enl. referenspris	
300 - Sjukdomsbehandlande åtgärder	4,6%	5,5%
400 - Kirurgiska åtgärder	4,4%	4,9%
500 - Rotbehandling	Ny beräkning	
600 - Bettfysiologiska åtgärder	Ny beräkning	
700 - Reparativa åtgärder	5,1%	5,1%
800 - Protetiska åtgärder	1,1%	1,9%
900 - Tandreglering	Enl. ref. pris	6,5%
Utbytesåtgärder, motsvarar priser för vissa åtgärder ur grupperna 700, 800,900		

I tandvårdstaxan för 2025 har två nya åtgärder tillkommit i TLV's referensprislista.

- Åtgärd 711, avser fyllning utförd av tandhygienist. Taxan för åtgärden föreslås sättas med samma påslag för motsvarande åtgärd utförd av tandläkare åtgärd 701 B
- Åtgärd 820, skena med tandersättning för temporärt bruk. Taxan för åtgärden föreslås sättas med samma procentuella påslag på referenspriset som åtgärd 822 som är en jämförbar åtgärd.

Hälso- och sjukvårdsnämnden behandlade ärendet 2024-10-17 § 114 och föreslår regionfullmäktige:

1. Prisjustering ska ske enligt TLV's generella prisjustering av referenspriserna per åtgärdsgrupp exklusive rotbehandlings och bettfysiologiska åtgärder samt tillägg av åtgärder som föranletts av ändringar initierade av TLV.
2. Prisjustering av rotbehandlingsåtgärder ska ske med i genomsnitt 7% över referenspris i allmäntandvård och 15% i specialisttandvård. Prisjustering av bettfysiologiska åtgärder ska ske med i genomsnitt 3% över referenspris i allmäntandvård och 5% i specialisttandvård.
3. Beslutad tandvårdstaxa enligt ovan gäller från den 15 januari 2025.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Justering av tandvårdstaxan 2025
- Kopia av Bilaga prislista 2025 jmf 2024
- §114 Hälso- och sjukvårdsnämnden Justering av tandvårdstaxan 2025

26. **Höjning av högkostnadsskyddsbeloppen för vårdavgifter 2025**

(RS/656/2024)

Ärendebeskrivning

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har informerat om den förestående höjningen av högkostnadsskyddsbeloppet för vårdavgifter till regionerna från och med 1 januari 2025.

?Bakgrunden till dessa höjningar är att regeringen har fastställt höjt prisbasbelopp till 58 800 kr för år 2025. De högkostnadsskydd som berörs regleras i 17 kap. hälso- och sjukvårdslagen (2017:30). Prisbasbeloppet är baserat på samhällets prisutveckling. Höjt prisbasbelopp ger till exempel också höjd garantipension, studiemedel, sjukersättning, aktivitetsersättning, omvårdnadsbidrag, och föräldrapenning.

Högkostnadsskyddet för öppen vård

Enligt SKR får högkostnadsskyddet 2025 uppgå till max 1 450 kr (2024: 1400 kr, 2023: 1300 kr). Det är den högsta avgift för vårdavgifter inom den öppna hälso- och sjukvården, för avgifter för vissa förbrukningsartiklar och för avgifter för sådan tandvård som avses i 8 a § tandvårdslagen (1985:125) som får tas ut under en tolv månadersperiod. ?

Högkostnadsskyddet för slutenvård

Högkostnadsskyddet för 2025 får uppgå till max 130 kr (2024: 130 kr, 2023: 120 kr). Det är den högsta avgift som får tas ut per vård dag inom slutenvården.

Ökade intäkter

Under åren 2018–2023 uppnådde i snitt 36 000 patienter per år högkostnadsskyddsnivån för öppenvård. Patienterna erhåller då frikort som gäller i 12 månader från första vårdbesöket i perioden. Då Region Jämtland Härjedalen höjt patientavgifterna inför 2024 med 30 % samt infört nya avgifter för viss provtagning och viss bild- och funktionsdiagnostik så är nu prognosen att fler än 43 000 patienter kommer att uppnå högkostnadsskyddsnivån för öppenvård.

Om högkostnadsskyddet för öppenvård höjs från 1300 kr till 1450 kr så kommer det troligtvis att generera minst 6 500 000 kr i ökande intäkter år 2025.

Om slutenvårdsavgiften höjs från 120 kr till 130 kr per vård dygn så kommer intäkterna att öka med cirka 700 000 kronor.

Hälso- och sjukvårdsnämnden behandlade ärendet 2024-10-17 § 115 och föreslår regionfullmäktige att höja slutenvårdsavgiften till 130 kr per dygn från och med 1 januari 2025.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Expedieras till

Hälso- och sjukvårdsdirektör
Ekonomidirektör
Chef Regionstaben
Chef Hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen
Avgiftssamordnare

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Höjning av högkostnadsskyddsbeloppen för vårdavgifter 2025
- §115 Hälso- och sjukvårdsnämnden Höjning av högkostnadsskyddsbeloppen för vårdavgifter 2025
- Information om höjning av högkostnadsskyddsbelopp för vårdavgifter till regionerna och för läkemedel från och med den 1 januari 2025 (SKR2024/01412)

27. Uppsägning av överenskommelse med Stiftelsen Jamtli verksamhetsåren 2023-2027 (RS/545/2022)

Ärendebeskrivning

Regionala utvecklingsnämnden beslutade den 11 juni 2024, § 74, att godkänna slutrapporten ”8 perspektiv Stiftelsen Jamtli” av den externa utredning som genomfördes under 2023 och 2024. Utredningen fokuserade primärt på att tyda styrning och ansvar samt relationen mellan stiftare, stiftelse och grunduppdraget. Dessutom synliggjorde utredningen stiftarnas ansvar kring uppdragsformuleringar samt hur resurstilldelning relaterar till ett förväntat resultat. För att möta utredningens resultat och reflektioner så beslutade nämnden även om en fortsatt hantering som bland annat innebär att säga upp den långsiktiga överenskommelsen med Stiftelsen Jamtli och tydliggöra de ettåriga överenskommelserna.

Bakgrunden till uppsägningen är utredningens tydliggörande av stiftelsens ändamål samt stiftarnas ansvar i relation till ändamålet. Stiftelsens ändamål är bland annat att förvalta stiftelsens samlingar, byggnader och markområden och hålla dem tillgängliga för allmänheten. Utredningen menar dock att huvudfinansiärernas uppdrag till Stiftelsen Jamtli över tid har både förändrats och utökats och i vissa avseenden kanske även kommit bort ifrån själva basuppdraget, det vill säga ändamålet med stiftelsen. Det långsiktiga uppdragsavtalet, som 2022 ändrade namn till långsiktig överenskommelse, har varit ett försök att möta och beskriva huvudfinansiärernas intentioner över tid, den regionala utvecklingsstrategin, de kulturpolitiska målen, den regionala kulturplanen samt museilagen från 2017. Huvudskälet till att säga upp denna långsiktiga överenskommelse är att den i detta läge inte är relevant i arbetet med att renodla basuppdraget men även rensa i mängden styrande dokument och uppföljning gällande stiftelsen.

Ändamålsparagrafen från 1974 stipulerar stiftarnas ändamål med stiftelsen och därmed även det basuppdrag som stiftarna har gett. Det bör vara tillräckligt för att teckna ettåriga överenskommelser med anslagets storlek och uppräknings och som endast följer upp uppdraget utifrån ändamålsparagrafen, investeringar, underhåll, säkerhet och klimatanpassningar, samlingsförvaltningen samt ekonomi. Den ettåriga

överenskommelsen tas fram i särskild ordning mellan huvudfinansiärerna och i samråd med stiftelsen och beslutas av regionala utvecklingsnämnden i december varje år.

Den långsiktiga överenskommelsen reglerar även de samråd med politisk- och tjänstemannarepresentation från stiftelsen, regionen och kommunen, även kallat Jamtlisamråd. Denna reglering bör kunna göras i särskild överenskommelse eller arbetsordning som lämpligen kan följa kulturplanens tidsperiod. I nuvarande beskrivning av samrådet finns inte övriga stiftare (Heimbygda och Jämtlands läns konstförening) med. I en förnyad reglering av samrådet behöver samtliga stiftare finnas representerade, och med andra representanter än som är valda till stiftelsens styrelse.

Regionala utvecklingsnämnden behandlade ärendet den 15 oktober 2024, 133, och beslutade att föreslå regionfullmäktige:

1. Regionala utvecklingsnämnden får i uppdrag att avtala om förtida avslut av Överenskommelse med Stiftelsen Jamtli verksamhetsåren 2023-2027. I första hand ska överenskommelsen avslutas per den 31 december 2025, i andra hand vid ett senare datum.
2. Regionala utvecklingsnämnden får i uppdrag att tillsammans med övriga stiftare ta fram ett förslag till ny överenskommelse gällande Jamtlisamråd som kan presenteras för regionfullmäktige senast i november 2025.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker regionala utvecklingsnämndens förslag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Uppsägning av Överenskommelse med Stiftelsen Jamtli verksamhetsåren 2023-2027
- §133 Regionala utvecklingsnämnden Uppsägning av Överenskommelse med Stiftelsen Jamtli verksamhetsåren 2023-2027
- Överenskommelse med Stiftelsen Jamtli verksamhetsåren 2023-2027 (signerad)
- §148 Regionfullmäktige Överenskommelse Stiftelsen Jamtli 2023-2027

28. Uppsägning av Samarbetsavtal med Östersunds kommun avseende Stiftelsen Jamtli 2024-2027 (RS/546/2022)

Ärendebeskrivning

Regionala utvecklingsnämnden beslutade den 11 juni 2024, § 74, att godkänna slutrapporten ”8 perspektiv Stiftelsen Jamtli” av den externa utredning som genomförts under 2023 och 2024. Utredningen fokuserade primärt på att tyda styrning och ansvar samt relationen mellan stiftare, stiftelse och grunduppdraget. Dessutom synliggjorde utredningen stiftarnas ansvar kring uppdragsformuleringar samt hur resurstilldelning relaterar till ett förväntat resultat.

För att möta utredningens resultat och reflektioner så beslutade nämnden även om en fortsatt hantering som bland annat innebär att revidera gällande samarbetsavtal mellan Region Jämtland Härjedalen och Östersunds kommun. För att tydliggöra roller och ansvar mellan stiftarna bör ett samarbetsavtal innefatta alla stiftare, det vill

säga även Heimbygda och Jämtlands läns konstförening. Region Jämtland Härjedalen och Östersunds kommun har finansieringsansvaret för Stiftelsen Jamtli men övriga stiftare har en viktig del i övrigt ansvar för stiftelsen.

Gällande samarbetsavtal beslutades av regionfullmäktige den 28 november 2023, § 140, och reglerar bland annat ansvar och kostnadsfördelning mellan parterna samt att beslut avseende nyinvesteringar och större underhållsinvesteringar ska föregås av gemensam beredning. Avtalet anger även riktlinjer för tillsättande av ledamöter i stiftelsens styrelse, anpassning till administrativa system, information och redovisning från stiftelsen. Förslaget är att säga upp detta avtal från och med 1 januari 2026 och under 2025 ta fram ett nytt samarbetsavtal mellan samtliga stiftare som fortsatt behöver reglera ansvars- och kostnadsfördelning, beredningsordning och revision men där alla stiftare är samarbetsparter.

Gällande samarbetsavtal gäller fortsatt under 2025. Förslag på nytt samarbetsavtal föreslås presenteras för regionfullmäktige senast i november 2025.

Regionala utvecklingsnämnden behandlade ärendet den 15 oktober 2024, 134, och beslutade att föreslå regionfullmäktige:

1. Regionala utvecklingsnämnden får i uppdrag att avtala om förtida avslut av Samarbetsavtal mellan Östersunds kommun och Region Jämtland Härjedalen avseende Stiftelsen Jamtli 2024-2027. I första hand ska samarbetsavtalet avslutas per den 31 december 2025, i andra hand vid ett senare datum.
2. Regionala utvecklingsnämnden får i uppdrag att tillsammans med övriga stiftare ta fram ett förslag till nytt samarbetsavtal mellan samtliga stiftare som kan presenteras för regionfullmäktige senast i november 2025.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker regionala utvecklingsnämndens förslag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Uppsägning av Samarbetsavtal med Östersunds kommun avseende Stiftelsen Jamtli 2024-2027
- §134 Regionala utvecklingsnämnden Uppsägning av Samarbetsavtal med Östersunds kommun avseende Stiftelsen Jamtli 2024-2027
- Samarbetsavtal mellan Östersunds kommun och Region Jämtland Härjedalen avseende Stiftelsen Jamtli 2024-2027(RUN_155_13_2022) (0)
- §140 Regionfullmäktige Samarbetsavtal mellan Östersunds kommun och Region Jämtland Härjedalen avseende Stiftelsen Jamtli 2024-2027

29. **Regler och villkor för regionala kulturstöd (RS/639/2024)**

Ärendebeskrivning

Projektbidraget Kultur för hälsa initierades av presidierna för Kultur Z och Folkhälsa Z. I *Regionplan och budget 2021–2023* (regionfullmäktige 2020-10-20, § 104) avsattes 500 000 kronor under tre år (RS/316/2020) för interna projektmedel folkhälsa. Inför 2023 omdisponerades medlen från regiongemensamma kostnader till regionala utvecklingsnämnden och återfinns därefter inom verksamhetsområde Kultur och bildnings budgetram.

Regionala utvecklingsnämnden fastställde 2022-12-13, § 210, *Regler och villkor för projektbidraget kultur för hälsa 2023*. 2023-11-21, § 193, förlängde regionala utvecklingsnämnden regelverket att även omfatta 2024 och gav samtidigt regiondirektören i uppdrag att, inför 2025, se över och revidera Regler och villkor för projektbidraget Kultur för hälsa.

Översynen av regelverket för projektbidraget har genomförts i nära samarbete med Folkhälsoenheten, och har landat i förslaget att inkludera bidraget i det befintliga regelverket *Region Jämtland Härjedalens regler och villkor för regionala kulturstöd* (RUN/287/2022) som fastställdes av regionfullmäktige 2022-12-07, § 171. För att tydligt integrera projektbidraget i det regionala regelverket för kulturstöd föreslås ett namnbyte till Projektstöd inom kultur och hälsa. Detta bidrar även till att undvika begreppsförvirring inom området Kultur och hälsa.

Underlaget föreslår att slå samman Kulturstöd till föreningar och organisationer och Kulturstöd till professionella kulturskapare till ett stöd: Kulturstöd. Detta för att förenkla för de sökande och öka användarvänligheten. Vidare föreslås att projektstödet ska syfta till att stimulera kulturprojekt som tillgängliggör kulturaktiviteter riktade till personer som har större risk för ohälsa samt synliggöra kulturens betydelse för att främja hälsa och välbefinnande. Målet är att

- bidra till förbättrad hälsa och välbefinnande hos deltagarna
- utveckla verksamhet som genom samverkan och samlärande visar på kulturens hälsofrämjande effekter.

Förslaget till reviderade regler för regionala kulturstöd har även beretts och samrått med regionjurist.

Regionala utvecklingsnämnden behandlade ärendet den 15 oktober 2024, 135, och beslutade att föreslå regionfullmäktige:

Regler och villkor för regionala kulturstöd fastställs.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker regionala utvecklingsnämndens förslag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Regler och villkor för regionala kulturstöd
- Förslag: Regler och villkor för regionala kulturstöd (RUN/76/2024)
- §135 Regionala utvecklingsnämnden Regler och villkor för regionala kulturstöd

30. **Regler för Region Jämtland Härjedalens stipendier och pris inom kulturområdet (RS/640/2024)**

Ärendebeskrivning

Regionala utvecklingsnämnden beslutade den 24 oktober 2023, § 171, att påbörja en översyn och revidering av reglerna för stipendier och pris inom kulturområdet.

Förslag på reviderade regler ska presenteras senast vid regionala utvecklingsnämndens sammanträde i oktober 2024. Bakgrunden till översynen ligger dels i namnet på kulturpriset och kulturstipendier, dels i hur stipendier utses. Ibland leder namnet på stipendierna och kulturpriset till missförståndet att det är Stiftelsen Peterson-Berger som delar ut dessa och inte Region Jämtland Härjedalen. Utifrån principen om armlängds avstånd finns dessutom skäl att se över hur stipendierna utses och beslutas.

Kulturstipendium och Kulturpris har delats ut sedan 1966 respektive 1990. De är viktiga incitament för att stötta och uppmärksamma personer som på olika sätt bidrar till kulturlivet i Jämtland Härjedalen samt uppmuntra konstnärlig och kulturell förkovran. Det samiska stipendiet inrättades 1999 efter förslag av Svenska Samernas Riksförbund med syfte att uppmärksamma någon som har medverkat till att bevara och föra vidare det sydsamiska kulturarvet. Arbetsstipendier inom scenkonst, litteratur och bild-och formkonst inrättades 2019 med syfte att stärka förutsättningarna för de professionella kulturskaparna att vara verksamma i regionen. Kulturstipendierna, det samiska stipendiet och kulturpriset har sedan 2010 delats ut under högtidliga former på Gaaltije i samarbete med Stiftelsen Gaaltije. Arbetsstipendierna har delats ut vid särskilda arrangemang som relaterar till stipendiernas verksamhetsområden.

Översynen har skett genom en nationell översyn kring hur andra regioner hanterar sina pris och stipendier, dialog med Stiftelsen Peterson-Berger och Stiftelsen Gaaltije samt dialog med interna verksamheter. Dialog har även skett med Regionala utvecklingsnämndens presidium som har utgjort styrgrupp. De huvudsakliga förändringar som föreslås i reglerna är, förutom de av rent redaktionell och förtydligande karaktär, att

- Peterson-Berger stryks ur namnet,
- kulturstipendier även kan ges till unga bosatta på annan ort på grund av studier,
- ett nytt arbetsstipendium inom slöjd och konsthantverk inrättas (finansierat inom verksamhetsområde Kultur och bildnings rambudget),
- det samiska stipendiet ska medverka till att bevara, föra vidare eller utveckla sydsamiskt språk och kultur,
- utdelning ska ske på fullmäktige förutom arbetsstipendierna, samt att
- extern jury föreslår stipendiater.

Regionala utvecklingsnämnden behandlade ärendet den 15 oktober 2024, 136, och beslutade att föreslå regionfullmäktige:

Regler för Region Jämtland Härjedalens stipendier och pris inom kulturområdet fastställs.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker regionala utvecklingsnämndens förslag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Regler för Region Jämtland Härjedalens stipendier och pris inom kulturområdet
- Förslag: Regler för Region Jämtland Härjedalens stipendier och pris inom kulturområdet (RUN/414/2023)
- §136 Regionala utvecklingsnämnden Regler för Region Jämtland Härjedalens stipendier och pris inom kulturområdet

31. **Revidering av förbundsordning för Norrlands nätverk för Musikteater & Dans (NMD) (RS/641/2024)**

Ärendebeskrivning

Norrlands nätverk för Musikteater & Dans (NMD) är ett kommunalförbund bildat 1997 av regionerna, tidigare landstingen, i Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtland Härjedalen. Ändamålet med kommunalförbundets verksamhet är

- att medverka till att musikteater/opera och dans blir tillgängligt för alla lokalt, regionalt, nationellt och internationellt,
- att administrera till NMD beviljade gemensamma bidrag för turnéverksamhet och ökad publik tillgänglighet,
- att ansvara för övergripande koordinering av turnéverksamhet för de i nätverket ingående konstnärliga enheterna samt
- att tillföra övergripande perspektiv avseende geografisk spridning av föreställningar och därmed utgöra del av vardera medlemsregions kulturpolitiska målsättningar.

Turnénätverket inkluderar ensembler inom Estrad Norr, Norrdans, Norrlandsoperan och Piteå Kammaropera. Verksamheten finansieras av regionala bidrag samt statliga medel genom kultursamverkansmodellen. NMD fördelar årligen turnébidrag till de i nätverket ingående ensemblerna utifrån inskickade ansökningar där produktionskostnad och antal turnéorter är avgörande faktorer. NMD har en deltidsanställd koordinator.

Under 2024 har NMD processat en revidering av kommunalförbundets förbundsordning. Exempelvis ger nu gällande förbundsordning otillräcklig vägledning om hur och var val av ledamöter till förbundsstyrelse och förbundsfullmäktige ska ske. Syftet är att framtidssäkra verksamheten via relevanta och klagörande styrdokument. Förbundets förtroendevalda har i processen framfört att förbundsordningen ska klargöra varje nivå's åtagande visavi förbundet. Delar av formuleringarna bryts därför ut och återfinns i stället i en

kommande arbetsordning.

NMD:s förbundsfullmäktige har den 26 september 2024 godkänt förslag till reviderad förbundsordning. Därefter ska varje medlemsregions fullmäktige fastställa dokumentet.

Regionala utvecklingsnämnden behandlade ärendet den 15 oktober 2024, 137, och beslutade att föreslå regionfullmäktige:

Förbundsordning för Kommunalförbundet Norrlands nätverk för Musikteater & Dans (NMD) fastställs.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker regionala utvecklingsnämndens förslag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Revidering av förbundsordning för Norrlands nätverk för Musikteater & Dans (NMD)
- Förslag: Förbundsordning för Kommunalförbundet Norrlands nätverk för Musikteater & Dans (NMD) (RUN/80/2024)
- §137 Regionala utvecklingsnämnden Revidering av förbundsordning för Norrlands nätverk för Musikteater & Dans (NMD)

32. Tidpunkt för införande av zonindelning, biljetter och priser för den allmänna kollektivtrafiken i Jämtlands län (buss) (RS/677/2023)

Ärendebeskrivning

Vid regionfullmäktiges sammanträde den 28 november 2023, § 144, fattade regionfullmäktige beslut om ny zonindelning, biljetter och priser för den allmänna kollektivtrafiken i Jämtlands län (buss). Beslutet innefattade att införandet av nya zoner, priser och biljetter skulle vara genomfört senast 31 december 2024.

Region Jämtland Härjedalen genomför ett omfattande byte av biljettsystem, tillsammans med Länstrafiken i Västerbotten, Din Tur, Länstrafiken i Norrbotten, Skellefteå buss och Luleå Lokaltrafik. Det nya systemet använder den nationella standarden BoB (Biljett- och Betalsystem) för att bland annat underlätta resor mellan län.

Biljettsystemprojektet består av ett antal olika delprojekt, med förändringar i både bakgrundssystem och i system för kunder och slutanvändare. Den nya resenärsappen var det första synliga steget in i det nya biljettsystemet. Stora delar av systemet levereras av det norska företaget Fara AS, men flera andra aktörer är också involverade på olika sätt.

För att fullt ut kunna införa nya zoner, biljetter och priser behöver införandet av alla nya säljkanaler vara klart. Det omfattar Mina sidor, ombordförsäljning, försäljningsombud, företagsportal, skolportal och resenärsappen. I nuläget beräknas alla säljkanaler utom ombordförsäljning på bussarna kunna implementeras innan årsskiftet 2024–2025. Leveransen som ska möjliggöra biljettköp och visering av biljetter ombord är däremot försenad vilket innebär att

införandet av de nya zonerna, biljetterna och priserna inte kan införas inom beslutad tidsram. Verksamhetens bedömning utifrån nuläget är att förändringarna kan genomföras under första halvåret av 2025, senast 2025-06-30.

Verksamheten utreder möjligheten att stegvis implementera införandet av nya zoner, priser och biljetter. En stegvis övergång innebär att det under en period kommer att finnas skillnader mellan biljetter som köps ombord eller via andra säljkanaler. En sådan övergång bör vara så kort som möjligt.

Övergångsperioden innebär inte att några resenärsgupper särskilt missgynnas då det finns flera olika alternativa sätt att köpa sin biljett. Generellt sett kommer längre sträckor att vara billigare i de nya försäljningskanalerna medan korta sträckor kommer att vara relativt oförändrade. Att ha olika prisnivåer i olika säljkanaler är vanligt inom kollektivtrafiken och förekommer inom andra Regionala Kollektivtrafikmyndigheter.

Utifrån ovan föreslås att tidsramen för införandet av beslutade förändringar av zonindelning, biljetter och priser för den allmänna kollektivtrafiken i Jämtlands län (buss) förlängs till och med första halvåret 2025.

Kollektivtrafiknämnden behandlade ärendet den 16 oktober 2024, § 55, och föreslår regionfullmäktige:

Beslutade förändringar av zonindelning, biljetter och priser för den allmänna kollektivtrafiken i Jämtlands län (buss) träder i kraft under första halvåret 2025 (senast 2025-06-30).

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker kollektivtrafiknämndens förslag.

Expedieras till

Område Kollektivtrafik

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse tidpunkt för införande av zonindelning, biljetter och priser för den allmänna kollektivtrafiken i Jämtlands län (buss)
- §55 Kollektivtrafiknämnden Tidpunkt för införande av ny zonindelning, biljetter och priser för den allmänna kollektivtrafiken i Jämtlands län (buss)

33. Hantering av Norrlandsresans taxa och beslut om avsteg inför 2025

(RS/651/2024)

Ärendebeskrivning

Norrlandsresan är ett samarbete inom vilket de fyra norrlandslänen – Norrbotten, Västerbotten, Jämtland och Västernorrland – har en gemensamt beslutad taxa och ett gemensamt biljettutbud för resor över länsgräns. Principerna för Norrlandsresans taxa beslutades av regionfullmäktige 2015-06-17, § 70 (RUN/606/2015). Norrlandsresans taxa regleras inför årsskiftet varje år och följer index-utvecklingen i trafikavtalen. Under de två senaste åren har beslut om avsteg från taxan fattats (RS/534/2022) (RS/658/2023).

Mot bakgrund av att avsteg från taxan gjorts vid upprepade tillfällen gav kollektivtrafiknämnden vid sitt sammanträde den 26 oktober 2023, § 72, regiondirektören i uppdrag att tillsammans med övriga norrlandslän se över beslutad hantering av Norrlandsresans taxa samt hur eventuella framtida avsteg ska hanteras. Uppdraget beslutades återrapporteras till kollektivtrafiknämnden under våren 2024.

Vid kollektivtrafiknämndens sammanträde den 15 maj 2024, § 27, rapporterades det att Region Jämtland Härjedalen tillsammans med övriga norrlandslän påbörjat översynen med hur Norrlandsresans taxa ska hanteras. Dialog har därefter förts mellan länen om hur resor över länsgräns kan prissättas och tillgängliggöras för kunderna. Däremot har norrlandslänen ännu inte landat i någon ny modell för hanteringen av Norrlandsresans taxa. Dialog kring detta kommer att fortsätta utifrån införandet av det nya biljettsystemet och anpassningen till den nationella BoB-standarden (Biljett och Betalsystem) samt införandet av nya priser och biljetter. Eventuellt beslut om ny modell för hanteringen av Norrlandsresans taxa hanteras av kollektivtrafiknämnden under första halvan av 2025.

Historiskt har taxehöjningarna baserat sig på KPI, men KPI speglar inte kostnadsutvecklingen i kollektivtrafiken på ett bra sätt. De regionala kollektivtrafikmyndigheterna i Västernorrlands, Västerbottens, Norrbottens och Jämtlands län beslutade därför inför 2021 att Norrlandsresans taxa räknas upp årligen med en indexkorg som bättre motsvarar kostnadsutvecklingen i trafiken och att prisjusteringarna görs samtidigt som den inomlänsliga taxan justeras, vid årsskiftet (RS/747/2020). Den nuvarande indexkorgen baseras på Arbetskraftsindex (AKI), Konsumentprisindex (KPI), Bränsleindex (PPI) och Prisindex för inhemsk tillgång (ITPI).

Under 2023 var indexutvecklingen enligt beslutad indexkorgs utveckling ovanligt låg. Region Västerbotten föreslog mot den bakgrunden en höjning med 3,5 % av Norrlandsresans taxa inför 2024, vilket beslutades av samtliga län inom samarbetet. Även inför 2025 ser indexutvecklingen ut att vara låg. Med anledning av detta har Region Västerbotten föreslagit att avsteg från beslutad princip görs även i år, och att Norrlandsresans taxa höjs med 3,5 % även inför 2025. För att detta ska genomföra behöver samtliga län inom samarbetet fatta motsvarande beslut.

Kollektivtrafiknämnden behandlade ärendet den 16 oktober 2024, § 53, och föreslår regionfullmäktige:

1. Region Jämtland Härjedalen gör ett avsteg från beslutad hantering av Norrlandsresans taxa genom att höja taxan med 3,5 % från och med 2025-01-01.
2. Beslutet gäller under förutsättning att övriga parter inom Norrlandsresesamarbetet fattar motsvarande beslut.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker kollektivtrafiknämndens förslag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse hantering av Norrlandsresans taxa och beslut om avsteg inför 2025
- §53 Kollektivtrafiknämnden Återrapportering: hantering av Norrlandsresans taxa och beslut om avsteg inför 2025

34. **Skrivelse och förfrågan till regionfullmäktige angående persontrafik Åre - Umeå via Ragunda - ZYAC-BANAN (RS/658/2024)**

Ärendebeskrivning

ZYAC-banan är en sammanslutning av kommuner längs järnvägssträckningen mellan Umeå och Östersund via övre Ådalsbanan och Stambanan genom övre Norrland. Samarbetet har gjort en framställan till Region Jämtland Härjedalen, Region Västerbotten och Region Västernorrland där man önskar att de tre regionerna uttalar sig positivt om att verka tillsammans för att möjliggöra persontågtrafik på sträckan Umeå-Östersund via Sollefteå och vidare mot Åre. I framställan framgår också att man önskar att de tre regionerna samverkar med kommunerna i en arbetsgrupp för att arbeta vidare med frågan.

Banans relativt låga hastighet och begränsade kapacitet i kombination med begränsad fordonstillgång och höga trafikknaster i förhållande till resandeunderlag och andra faktorer gör det svårt att i dagsläget realisera önskan om persontågtrafik mellan Umeå – Östersund via Sollefteå och vidare mot Åre. Enligt WSP:s utredning *Persontågtrafik med tåg Umeå – Sollefteå – Östersund – Förstudie kring förutsättningar på kort och sikt (RUN/709:11/2020)*, daterad 2021-09-23, bedöms nettokostnaden för Region Jämtland Härjedalens del vara cirka 12 mnkr/år för tre dubbelturer per dag på banan. Nettokostnaden anses med anledning av bland annat fordonstyp vara lågt räknad.

För att persontågtrafik ska vara möjlig på den aktuella sträckan behövs åtgärder vid stationer och perronger. Dessutom behövs triangelspår i Västeråsby, införande av ERTMS-signalsystem samt flera kapacitets- och hastighetshöjande åtgärder. Enligt WSP:s utredning uppgår investeringarna till 500 - 600 mnkr, vilket också anses vara lågt räknat. Åtgärderna saknar finansiering från Trafikverket.

Regionfullmäktige fattade beslut i april 2024, § 57, om att ställa sig bakom Norrtåg AB:s dokument 2040 – en tågvision (Tågstrategi Norrtåg). I tågvisionen är en utveckling av basutbudet som motsvarar dagens Norrtågstrafiktrafik efter norrlandskusten och de tre tvärstråken prioriterat, liksom den kommande trafikeringen av Norrbotniabanen då den är färdigställd. För Mittbanan innebär basutbudet ett tåg i timmen i vardera riktning på sträckan Sundsvall – Östersund, och ett tåg i vardera riktning varannan timme på sträckan Östersund – Åre/Duved. Initiativet från ZYAC-banan skulle innebära att resurser för att kunna etablera persontågtrafik mellan Umeå – Östersund via Sollefteå och vidare mot Åre skulle behöva tas från den prioriterade trafiken i basutbudet.

Utifrån regionfullmäktiges beslut är den högst prioriterade frågan när det gäller

tågtrafiken för Region Jämtland Härjedalen att förverkliga det föreslagna basutbudet som framgår i 2040 – en tågvision (Tågstrategi Norrtåg). Däremot är det på längre sikt möjligt att prioritera ett arbete för att stärka banan och möjliggöra persontågtrafik mellan Umeå – Östersund via Sollefteå och vidare mot Åre.

Mot bakgrund av ovanstående ingår Region Jämtland Härjedalen i den föreslagna arbetsgruppen under förutsättning att Region Västernorrland och Region Västerbotten deltar och verkar för inrättande av persontågtrafik.

Kollektivtrafiknämnden behandlade ärendet den 16 oktober 2024, § 53, och föreslår regionfullmäktige:

1. I enlighet med antagen tågvision (Tågstrategi Norrtåg) prioriterar Region Jämtland Härjedalen basutbudet inom Norrtågtrafiken.
2. Region Jämtland Härjedalen ingår i föreslagen arbetsgrupp under förutsättning att Region Västernorrland och Region Västerbotten deltar.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker kollektivtrafiknämndens förslag.

Expedieras till

ZYAC-banan

Region Västernorrland

Region Västerbotten

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse svar på skrivelse och förfrågan till regionfullmäktige angående persontrafik Åre - Umeå via Ragunda - ZYAC-BANAN
- §54 Kollektivtrafiknämnden Svar på skrivelse och förfrågan till regionfullmäktige angående persontrafik Åre – Umeå via Ragunda – ZYAC – BANAN
- Utredning Persontrafik med tåg (Umeå Sollefteå - Östersund)
RUN/709:11/2020
- Skrivelse och förfrågan till regionfullmäktige angående persontrafik Åre - Umeå via Ragunda - ZYAC-BANAN

35. Svar på motion från Conny Wahlström (MP) Karin Thomasson (MP) om hälso och sjukvårdens arbete med klimatomställningen (RS/398/2024) (RS/398/2024)

Ärendebeskrivning

Conny Wahlström (MP) och Karin Thomasson (MP) har lämnat in en motion om Hälso- och sjukvårdens arbete med klimatomställningen. Motionärerna föreslår bland annat att hälso- och sjukvårdsnämnden ska få ett uppdrag att upprätta en åtgärdsplan för hur verksamheten ska förbereda sig och arbeta med de utmaningar som klimatförändringarna innebär samt att arbetet ska inkluderas i regionens krisberedskap.

I regeringens nationella säkerhetsstrategi¹ från juli 2024 konstateras att ”Regeringen avser att i arbetet med krisberedskap anlägga ett klimatanpassningsperspektiv och

verka för samordning och stärkande av arbetet med klimatanpassning och katastrofriskreducering både nationellt och internationellt. Arbetet kommer särskilt att beakta behov kopplade till försörjningsberedskap, såsom att upprätthålla vår svenska livsmedelsproduktion, vattenförsörjning och samordnad vattenförvaltning, liksom en god samhällsplanering, ett effektivt smittskydd, beredskap för extrema skyfall, vattenbrist och torka samt en robust infrastruktur för energiförsörjning, sjukvård, telekommunikationer och transporter.”

Region Jämtland Härjedalen har en viktig roll i klimatomställningen. Allt från att fortsätta det miljö- och klimatarbete som regionen sedan länge bedriver, till att också aktivt hantera och minska de negativa konsekvenserna på regionens förmåga att bedriva samhällsviktig verksamhet.

Region Jämtland Härjedalen har deltagit i länets arbete för klimatanpassning i Jämtlands län som hållits ihop av Länsstyrelsen. Handlingsplan för klimatanpassning 2020–2022 antogs av Region Jämtland Härjedalen tillsammans med kommunerna och Länsstyrelsen.

Region Jämtland Härjedalen ingår i länets energi- och klimatråd och sitter med i styrgruppen och har en utsedd samordnare i rådets sekretariat.

En risk- och sårbarhetsanalys (RSA) för klimatförändringar gjordes 2018 och där identifierades ett antal åtgärdsförslag. Utifrån risk- och sårbarhetsanalysen genomfördes senare ett arbete kopplat till robusta hälsocentraler och utsatthet för extremväder som värmebölja och skyfall.

Inom hälso- och sjukvården finns Plan för hantering av höga temperaturer/värmebölja som bl.a. beskriver hur hälsoeffekter vid höga temperaturer hanteras. Inom regionen finns också en beredskap och struktur för att ta emot flyktingar, oavsett vad som orsakat att människor drivits på flykt.

Regionen behöver arbeta med den påverkan som klimatförändringarna redan idag innebär för regionens verksamheter, men framför allt att analysera hur klimatförändringarna på längre sikt kan komma att påverka regionens förmåga att bedriva samhällsviktig verksamhet och utifrån detta skapa en beredskap. Det inkluderar också förändrad förekomst av sjukdomar och flyktingströmmar orsakade av klimatförändringarna.

Klimatanpassning är och kommer fortsättningsvis vara en viktig fråga för Region Jämtland Härjedalen. Därför är det av vikt att regionen fortsätter bedriva ett aktivt klimatarbete för att minska utsläpp som driver på klimatförändringar, likväl som att förebygga och hantera konsekvenserna som klimatförändringarna innebär. För att avgöra hur regionen och de olika förvaltningarna på bästa och mest effektiva sätt ska arbeta med klimatanpassning behöver först en utredning som analyserar hur klimatförändringarna kan komma att påverka regionens förmåga att bedriva samhällsviktig verksamhet genomföras. Då detta kräver att nödvändiga resurser avsätts, innebär det att en sådan utredning behöver vägas mot övriga prioriteringar inför 2026.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Motionen anses besvarad.

Expedieras till

Beredskapschef

Miljöstrateg

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på motion om klimatanpassning
- Motion från Conny Wahlström (MP) Karin Thomasson (MP) om Hälsa och sjukvårdens arbete med klimatomställningen

36. Informationer

Ärendebeskrivning

- Redovisning från bolag, politiska samverkansorgan, konferenser mm
- Dialog med hälso- och sjukvårdsnämndens och kollektivtrafiknämndens presidium utifrån regionstyrelsens uppsiktsplikt